Evaluatie onderzoek ITGWO Vlieland

Rapportage inwonersonderzoek en gesprekken

Eindversie

Colofon
©Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd, maart 2024

Auteurs Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd
[redacted]

Beeldmateriaal intothegreatwideopen.nl en VisitWadden

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
- 1.1 Aanleiding 5
- 1.2 Inwonersonderzoek 6
- 1.3 Individuele gesprekken 8
- 1.4 Leeswijzer 8

2 Conclusies en aanbevelingen 10
- 2.1 Algehele conclusie 10
- 2.2 Conclusies inwonersonderzoek 10
- 2.3 Conclusies gesprekken 12
- 2.4 Aanbevelingen 14

3 Inwonersonderzoek 17
- 3.1 Bezoek aan Into The Great Wide Open 17
- 3.2 Mogelijk positieve impact 18
- 3.3 Maatschappelijke projecten 20
- 3.4 Ervaren overlast 21
- 3.5 Wat merken respondenten 22
- 3.6 Mogelijk nadelige impact 24
- 3.7 Een ideaal ITGWO 25
- 3.8 Voordelen versus nadelen 27
- 3.9 Communicatie over ITGWO 28

4 Gesprekken 31
- 4.1 Tevredenheid evenement 31
- 4.2 Positieve effecten 31
- 4.3 Negatieve effecten 32
- 4.4 Toekomstbeeld 32
- 4.5 Communicatie 34
- 4.6 Verwachting richting gemeente 34
- 4.7 Vervolgonderzoek 35

Bijlage 1 Achtergrond data 37

Bijlage 2 Vragenlijst inwonersonderzoek 38

Bijlage 3 Overzicht van geïnterviewde partijen 42

1 Inleiding

Voor u ligt de rapportage van de evaluatie 'plus' op het festival Into The Great Wide Open (ITGWO) onder inwoners, ondernemers en overige betrokken partijen op Vlieland. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van gemeente Vlieland, in afstemming met het college en de raad van gemeente Vlieland, de organisatie van ITGWO en andere betrokkenen. De gemeente is benieuwd hoe inwoners en ondernemers tegen het evenement aankijken. Middels deze evaluatie 'plus' is deze informatie opgehaald.

1.1 Aanleiding

Into The Great Wide Open (ITGWO) is een jaarlijks terugkerend festival op Vlieland. In de Vlielandse raadsvergadering van 11 september 2023 zijn er door een tweetal insprekers en enkele raadsleden kritische kanttekeningen geplaatst bij het evenement. De opmerkingen komen voor een (groot) deel overeen met reacties die een jaar eerder naar aanleiding van het festival in de raad naar voren werden gebracht.

De gemeente Vlieland neemt de ingebrachte kanttekeningen serieus. Daarom heeft de gemeente ons bureau verzocht, om naast de gebruikelijke evaluatie van het festival, een 'evaluatie plus' uit te voeren. Het doel van deze extra evaluatie is te onderzoeken of de geuite bezwaren op het eiland breder worden gedragen en zo ja, wat gevoelige aspecten zijn. Daarnaast moet het onderzoek inzicht geven in hoe het draagvlak vergroot kan worden.

De extra evaluatie is begin 2024 uitgevoerd, door middel van een inwonersonderzoek, het voeren van acht individuele gesprekken, een bijeenkomst met de raad en organisatie van ITGWO.

ITGWO in cijfers, 2023

In de dagen rondom ITGWO 2023 kwamen ruim 11.000 personen met de veerdienst naar Vlieland, zoals te lezen is in onderstaande tabel. In de dagen daarna reisden eveneens ruim 11.000 personen (terug) naar het vaste land.

Overzettingen rondom ITGWO 2023

Harlingen-Vlieland		Vlieland-Harlingen	
Woensdag 30 aug.	2.364	Zondag 3 sept.	5.720
Donderdag 31 aug.	5.626	Maandag 4 sept.	5.119
Vrijdag 1 sept.	2.726	Dinsdag 5 sept.	582
Zaterdag 2 sept.	652		
Totaal naar Vlieland	**11.368**	**Totaal naar vaste land**	**11.421**

Bron: Rederij Doeksen

Cijfers vanuit de organisatie van ITGWO laten zien dat er naast bezoekers (verkochte tickets) onder andere ook artiesten, vrijwilligers, cateraars, sponsoren, genodigden en organisatoren naar Vlieland komen:

Bezoekers en organisatie

- 6.000 volwassen-tickets
- 880 kinder-tickets
- 260 eilanders passe-partouts
- 200 eilanders op de gastenlijst
- 850 vrijwilligers
- 658 artiesten
- 747 Vuurtoren Genootschap leden, sponsoren en relaties (deels ticket, deels gastenlijst)
- 264 cateraars
- 250 personen organisatie, kernteam en freelancers

Bron: organisatie ITGWO. Let op: bovenstaande aantallen zijn niet allemaal tegelijk op het festival aanwezig.

1.2 Inwonersonderzoek

Methode van onderzoek

Het inwonersonderzoek bestaat uit een korte vragenlijst die is uitgezet onder alle inwoners van Vlieland, om te achterhalen hoe de houding van inwoners is ten aanzien van het festival ITGWO. De vragenlijst is op voorhand afgestemd met ambtenaren, de raad en het college van gemeente Vlieland, de organisatie van ITGWO en enkele betrokkenen. De vragenlijst is digitaal geprogrammeerd en gepubliceerd via een 'open link'. Via een brief, huis-aan-huis verspreid, werden Vlielanders uitgenodigd de vragenlijst in te vullen. De brieven werden gericht aan huishoudens. Alle personen in een huishouden mochten de vragenlijst afzonderlijk invullen. Op het gemeentehuis was er gelegenheid om een papieren vragenlijst in te vullen.

Tussen 12 januari en 5 februari 2024 stond de vragenlijst 'open' en kon deze ingevuld worden. Alleen volledig ingevulde vragenlijsten, met een geldige straatnaam op Vlieland, zijn meegenomen in de resultaten.

Respons

Uiteindelijk werd een respons behaald van **281 volledig ingevulde vragenlijsten**. Met 281 ingevulde vragenlijsten en 1.279 inwoners op Vlieland (CBS, januari 2024), is een **responspercentage van 22%** behaald. Hiermee kunnen we zinvolle uitspraken doen over het onderzoek. Ter vergelijking: het inwonersonderzoek in 2023 naar toerisme en leefbaarheid behaalde een respons van 17,5%.

Om betrouwbare resultaten te kunnen garanderen, hebben we kwaliteitscontroles uitgevoerd op de ingevulde vragenlijsten:

- Aan de hand van de eerste vraag (In welke straat woont u?) is een controle uitgevoerd of de vragenlijst alleen door Vlielanders werd ingevuld. Op basis van de straatnamen-controle zijn zes vragenlijsten (met een ongeldig woonadres) verwijderd).
- Daarnaast is een controle uitgevoerd op 'dubbel ingevulde vragenlijsten': er is nagegaan of vragenlijsten zeer sterk met elkaar overeenkomen, wat op kan wijzen dat één persoon meerdere vragenlijsten heeft ingevuld. Hier zijn geen aanwijzingen voor gevonden.
- In de resultaten zijn de antwoorden van respondenten letterlijk overgenomen. In de open antwoorden worden typefouten en dergelijke niet gecorrigeerd.

We omschrijven de invullers van de vragenlijst als *de respondenten*. Alle respondenten zijn inwoners van Vlieland, maar we noemen ze bewust niet zo, omdat we immers niet alle inwoners hebben ondervraagd.

Over de respondenten

De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 49 jaar. De jongste respondent is 20 jaar oud, de oudste respondent is 81 jaar oud. 32 personen gaven liever geen antwoord op de leeftijds-vraag.

Wat is uw leeftijd? N=249[1]

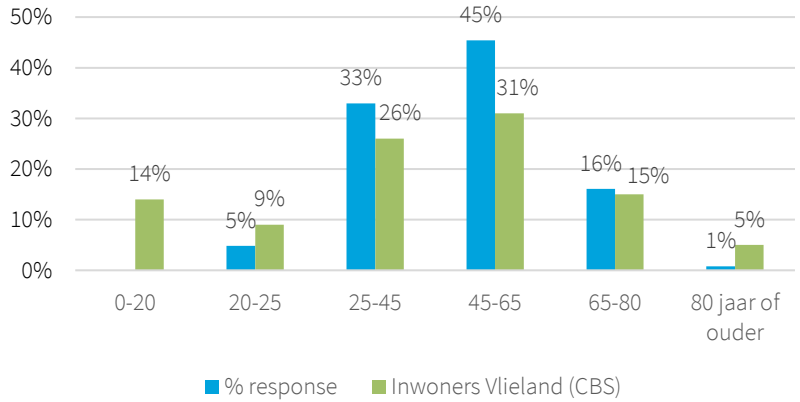
	In jaren
Gemiddelde leeftijd	49
Jongste respondent	20
Oudste respondent	81

In het volgende figuur is de respons afgezet tegen het aandeel inwoners per leeftijdsgroep. Zodoende valt op dat de kinderen en jongeren tot en met 20 jaar niet vertegenwoordigd zijn in het onderzoek, ondanks herhaalde acties van de gemeente Vlieland om de vragenlijst onder deze doelgroep te verspreiden. De leeftijdsgroepen 25-45 jaar en 45-65 jaar zijn oververtegenwoordigd in het onderzoek. De leeftijdsgroep 65-80 jaar is goed vertegenwoordigd, de

[1] De overige respondenten (32) gaven geen antwoord op deze vraag.

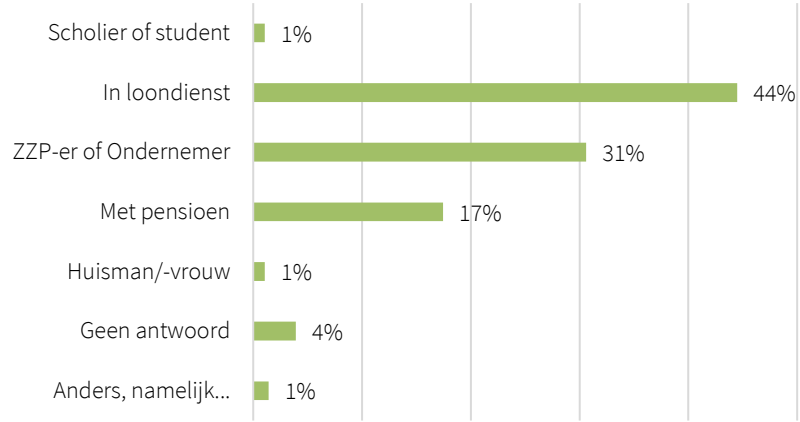
leeftijdsgroep 80+ is ondervertegenwoordigd. In de bijeenkomst op 14 maart 2024 waarin de resultaten werden gepresenteerd, werden vragen gesteld waarom er wel aanvullende gesprekken waren gevoerd met de jeugd, maar niet met de ouderen, en leefde de angst dat de meningen van ouderen onvoldoende werden meegenomen. Op basis van een korte analyse is er geen reden om aan te nemen dat de 65plus-groep een positievere of negatievere houding heeft ten aanzien van ITGWO. De resultaten zijn niet gewogen naar leeftijd.

Wat is uw leeftijd? Exclusief 'Geen antwoord'. Ten opzichte van aandeel inwoners. N=249

De respondenten omschrijven zichzelf veelal als werknemer in loondienst (44%), of ZZP-er / ondernemer (31%), op afstand gevolg door gepensioneerden (17%). Slechts 1% is scholier of student.

Wat is het meest op u van toepassing? N=281

Bij het inwonersonderzoek is gevraagd of men de vragenlijst wilde invullen als *inwoner* van Vlieland. In het voorgaande figuur is te zien dat 31% ZZP-er of ondernemer is. Dit staat gelijk aan 86 inwoners. Hierbij is het goed om te beseffen dat dit ZZP-ers en ondernemers kunnen zijn in de brede zin van het woord, denk aan de bakker, aannemer en freelancers die vanuit huis werken. Daar waar relevant maken we in het rapport een verbijzondering naar deze 86 ZZP-ers of ondernemers, om te zien wat hun houding ten aanzien van ITGWO is, in vergelijking met de gemiddelde respondent.

Leeswijzer bij de figuren en tabellen

Een korte toelichting: bij verschillende grafieken en tabellen in dit rapport gebruiken we de termen N en/of R.

- N = aantal respondenten dat een (deel)vraag beantwoord heeft;
- R = het aantal gegeven antwoorden op een meerkeuzevraag. De R staat voor het aantal gegeven reacties. Bijvoorbeeld: 1 persoon geeft aan dat hij of zij geïnformeerd is over ITGWO via een brief van de gemeente, via de huis aan huis krant en via social media, dan geven we dat weer als R=3.

1.3 Individuele gesprekken

Ter aanvulling op het inwonersonderzoek zijn verdiepende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van acht verschillende ‘partijen’, waaronder Staatsbosbeheer, de ondernemersvereniging en jeugd. Zie bijlage 3 voor een overzicht van de partijen die we hebben gesproken. Een aantal partijen heeft een direct belang bij het festival. Het merendeel van de personen die wij hebben geïnterviewd spreekt namens een achterban, waarbij de meningen van de achterban in sommige gevallen sterk verdeeld zijn.

We hebben gevraagd hoe tevreden de partijen zijn over ITGWO, welke positieve en negatieve effecten ze zien of zelf ervaren en hoe ze aankijken tegen de toekomst van ITGWO.

1.4 Leeswijzer

Voor de snelle lezers begint het rapport met de conclusies en aanbevelingen, in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 beschrijft daarna de volledige uitkomsten van het inwonersonderzoek. Hoofdstuk 4 bevat de uitkomsten op hoofdlijnen van de gevoerde gesprekken. Bijlage 1 beschrijft achtergronddata bij het inwonersonderzoek. Bijlage 2 bevat de volledige vragenlijst van het inwonersonderzoek en bijlage 3 bevat een overzicht van de geïnterviewde partijen.

2 Conclusies en aanbevelingen

Wat valt ons op als we alle informatie overzien uit het inwonersonderzoek en de gesprekken? Wat zijn onze conclusies en aanbevelingen? Dat leest u in dit hoofdstuk.

Dit hoofdstuk bevat de belangrijkste conclusies uit het onderzoek en enkele aanbevelingen, vanuit het perspectief van de onderzoekers. We behandelen eerst de algehele conclusie, waar antwoord op de hoofdvraag wordt gegeven, en vervolgens behandelen we de conclusies uit het inwonersonderzoek en de gesprekken. We sluiten het hoofdstuk af met aanbevelingen zoals wij deze zien op basis van de resultaten van het onderzoek.

2.1 Algehele conclusie

De hoofdvraag die in deze evaluatie centraal staat is: **'Worden de geuite bezwaren op het eiland ten opzichte van het festival Into the Great Wide Open breder gedragen en zo ja, wat zijn de gevoelige aspecten?'.** Daarnaast geeft het onderzoek inzicht in hoe het draagvlak vergroot kan worden.

In het algemeen kunnen we concluderen dat op dit moment het draagvlak voor Into the Great Wide Open meer positief is, maar de balans is fragiel. Afgaande op de resultaten uit het inwonersonderzoek en de gevoerde gesprekken, verwachten wij dat wanneer niets wordt gedaan met de geuite zorgen, het draagvlak in de komende jaren zal kunnen afnemen.

ITGWO kan nu nog op voldoende draagvlak rekenen. Inwoners en andere gesproken partijen zijn met name positief over:

- De levendigheid en reuring die ITGWO met zich mee brengt. Veel eilanders vinden het festival leuk en ruim de helft van de inwoners is (heel) tevreden over ITGWO.
- De bekendheid die ITGWO genereert voor Vlieland. Bovendien trekt het festival een prettige bezoeker aan, die weinig tot geen overlast veroorzaakt.
- De culturele verrijking die het festival oplevert voor Vlieland.

Er is echter ook een kritische groep. Zij laten weten:

- Dat de omvang van het festival qua aantal bezoekers en betrokkenen zijn max heeft bereikt.
- Hinder te ervaren van de op- en afbouw, het geluidsniveau tijdens het festival en verkeersoverlast en drukte op de boot.
- Zich zorgen te maken om de impact van het festival op de natuur en of het eiland en de lokale middenstand voldoende profiteren van ITGWO.

Dat leidt tot een gevoel van oneerlijkheid jegens organisatie (zij mogen wel… en wij mogen dit niet) en het gevoel dat het eiland wordt overgenomen en het festival niet (meer) van het eiland is.

2.2 Conclusies inwonersonderzoek

In deze paragraaf beschrijven we de uitkomsten van het inwonersonderzoek *op hoofdlijnen.* Zie hoofdstuk 3 voor de volledige resultaten. We beschrijven hier steeds het meest genoemde antwoord op een vraag. Als de antwoorden dicht bij elkaar liggen, voegen we ook het tweede meest gekozen antwoord toe.

Tevredenheid over ITGWO

We zien meer tevreden respondenten dan ontevreden respondenten in het onderzoek. Ruim de helft is (heel) tevreden over ITGWO. Ruim een kwart is (heel) ontevreden. Opvallend is ook het aandeel 'neutraal': 17% is niet uitgesproken tevreden of ontevreden.

Mogelijk positieve impact van ITGWO

- Voor 69% van de respondenten zorgt ITGWO voor levendigheid en reuring op het eiland.
- 58% vindt dat ITGWO bijdraagt aan een grotere bekendheid van Vlieland bij potentiële bezoekers.
- Ruim de helft van de respondenten (53%) vindt dat ITGWO zorgt voor culturele verrijking, onder andere voor de jeugd en kinderen.
- Bij de helft van de respondenten (50%) zorgt ITGWO ook voor trots: zij zijn er trots op dat het evenement op Vlieland plaatsvindt.
- ITGWO hoort volgens 47% van de respondenten bij Vlieland. Een iets kleiner deel (42%) is het hier niet mee eens.
- ITGWO draagt bij aan de lokale economie, vindt 41%. Een groter deel is het *oneens* met deze stelling (46%). Bij deze stelling zien we dus meer oneens-antwoorden, dan eens-antwoorden.
- ITGWO levert de respondent persoonlijk profijt op, vindt 33% van de respondenten. Een groter deel is het *oneens* met deze stelling: 53%. Uit de toelichtingen blijkt dat respondenten het begrip 'profijt' meer koppelen aan ondernemers of bedrijven en niet aan zichzelf.

Welke overlast wordt ervaren tijdens of rondom ITGWO?

- Desgevraagd geven respondenten aan dat de meeste overlast ervaren wordt van het verkeer op het eiland, drukte op de boot en de op- en afbouwwerkzaamheden. Ook het geluidsniveau is reden tot overlast. Samengenomen zegt 60% tot 70% dat zij (enige) overlast ervaren op (een of meerdere) aspecten tijdens of rondom ITGWO.
- De bezoekers van ITGWO worden iets vaker *niet,* dan *wel* als overlastgevend ervaren. Ook voor de parkeermogelijkheden geldt dat er vaker niet, dan wel overlast ervaren worden. Respondenten merken bijvoorbeeld dat er geen parkeerplekken zijn, of dat er opbouwmaterialen op parkeerplaatsen staan.

Wat merken respondenten van ITGWO?

Aan de hand van drie vragen konden respondenten toelichten wat zij merken van ITGWO: wat merkt u, waar en wanneer? De vraag 'wat merkt u' is beantwoord door 57% van de respondenten. Zij schrijven onder meer dat het festival gezelligheid brengt, er is waardering voor ITGWO. Overlast hoort er volgens sommige respondenten ook een beetje bij, maar het lijkt 'te veel' geworden. Er wordt onder andere geschreven over de op- en afbouwwerkzaamheden van het evenement, de verkeersdrukte, drukte op de boot, parkeerproblemen, geluidsoverlast, het afsluiten van paden en wegen, etcetera, wat de dagelijkse gang van zaken verstoort. Niet alleen tijdens het evenement, maar ook voorafgaand en naderhand tijdens de op- en afbouw, en op meerdere locaties op het eiland. Sommigen verwoorden een gevoel 'dat het eiland wordt overgenomen door ITGWO'.

Mogelijk nadelige impact van ITGWO

- ITGWO zorgt bij een derde van de respondenten ervoor dat zij zich, tijdens het evenement, niet meer thuis voelen op het eiland: het heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid. Overigens herkent de meerderheid (56%) zich niet in deze stelling.
- Er zijn zorgen over de impact van ITGWO op de natuur: 38% maakt zich hier zorgen om. Een groter deel (46%) is het daarentegen niet eens met de stelling 'ik maak me zorgen dat er door ITGWO schade optreedt aan de natuur'.

Hoe ziet een ideaal ITGWO eruit?

We noemen hier de meest genoemde antwoorden:

- Een ideaal ITGWO… duurt een gelijkblijvend aantal dagen, zegt 58% van de respondenten. Een kleinere groep (31%) heeft liever een korter ITGWO, met minder aantal dagen.
- Een ideaal ITGWO… biedt plaats voor minder bezoekers (zegt 46%), of gelijkblijvend aantal bezoekers (44%).
- Een ideaal ITGWO… vindt één keer per jaar plaats (zegt 67%). Een kleinere groep (26%) heeft het liefst dat er helemaal geen ITGWO plaatsvindt.

- Een ideaal ITGWO… zou op hetzelfde moment als nu moeten plaatsvinden (41%) of later in het jaar (34%).

Wegen de voordelen van ITGWO op tegen de nadelen?

Hier zijn de meningen over verdeeld. Meer respondenten vinden van wél (47%), dan niet (38%). De ene groep vindt dat de nadelen acceptabel zijn, ten opzichte van voordelen als gezelligheid, 'dat er iets te doen is', nieuwe bezoekers en culturele activiteiten. De andere groep vindt dat er weinig voordelen te benoemen zijn voor Vlieland. Het gevoel leeft bij hen dat het vooral voordelen oplevert voor mensen van buiten het eiland.

Communicatie over en door ITGWO

- Informatie over ITGWO: Bijna alle respondenten zijn vooraf geïnformeerd over het plaatsvinden van ITGWO: 97% was vooraf op de hoogte. Als belangrijkste informatiebronnen worden genoemd: de brief van de organisatie van ITGWO, de brief van de gemeente en social media van ITGWO.
- Contact met ITGWO: 38% van de respondenten heeft wel eens contact gezocht met de organisatie van ITGWO. Bijna de helft van hen zegt dat dit contact naar tevredenheid is verlopen. Ruim een derde is (heel) ontevreden over dit contact.
- Maatschappelijke projecten van ITGWO: Meer dan de helft van de respondenten (52%) is bekend met de maatschappelijke projecten die door ITGWO, buiten het festival om, georganiseerd worden. 43% is hier een beetje mee bekend. Slechts 5% wist hier nog niet van.

Verbijzondering naar ZZP-ers en ondernemers

De 86 inwoners die ook ondernemers of ZZP-er zijn, spreken zich vaak sterker uit dan de gemiddelde respondent. Dat wil zeggen: ze geven overwegend dezelfde antwoorden als de gemiddelde respondent, maar bij ondernemers/ZZP-ers 'scoort' het meest gekozen antwoord dan nog iets sterker: het lijkt erop dat ondernemers/ZZP-ers in de vragenlijst sterkere keuzes maken en minder kiezen voor antwoordopties als 'weet ik niet' of 'neutraal'.

Ondernemers/ZZP-ers in de vragenlijst zijn positiever over het persoonlijk profijt van ITGWO. Ze zijn kritischer op de stelling of ITGWO bij Vlieland hoort. Ze ervaren meer overlast dan gemiddeld als het gaat om drukte op de boot, parkeren en op- en afbouwwerkzaamheden. En ze ervaren minder overlast van het geluidsniveau of bezoekers. Ondernemers/ZZP-ers spreken zich sterker dan gemiddeld uit voor een ITGWO dat later in het jaar plaatsvindt. Ondernemers/ZZP-ers herkennen zich minder dan gemiddeld in de stellingen over 'zorgen om schade aan de natuur' en 'niet meer thuis voelen op het eiland tijdens ITGWO'. De balans tussen voor- en nadelen van het evenement is fragieler dan bij de gemiddelde respondent.

2.3 Conclusies gesprekken

Tevredenheid over ITGWO

Het merendeel van de partijen die we hebben gesproken zijn heel tevreden over het evenement en vinden het een leuk festival. De achterban van een aantal gesprekspartners (een aantal van de partijen die we hebben gesproken vertegenwoordigen meerdere ondernemers) is overigens heel verdeeld (ongeveer 50% tevreden/ 50% ontevreden) over het festival.

Positieve effecten

- Een nieuwe doelgroep die Vlieland heeft ontdekt door het festival, die vaak meer geld uitgeeft en een prettige en positieve bezoeker is, die weinig tot geen overlast veroorzaakt.
- Het festival genereert veel naamsbekendheid voor Vlieland, herhaalbezoek en trekt een ander type bezoeker.
- Het festival heeft positieve culturele, maatschappelijke en economische effecten voor het eiland.
- Het festival wordt zo duurzaam mogelijk georganiseerd.
- Een grote groep eilanders vindt het festival leuk. ITGWO brengt veel levendigheid en reuring naar het eiland.

Negatieve effecten

- Het eiland staat onder druk tijdens het evenement. Partijen geven aan drukte en geluidsoverlast te ervaren.
- Tijdens de opbouw en afbouwdagen wordt er veel overlast ervaren van het verkeer.
- Bij een deel van de gesprekspartners leeft het beeld dat gedurende het festival veel meer kan in de natuur dan de rest van het jaar.
- Het merendeel van de respondenten geeft aan dat slechts een beperkt aantal partijen direct profiteren van het festival.
- Er wordt overlast ervaren van de vrijwilligers door geluidsoverlast, vooral tijdens de op- en afbouw.

Gewenste toekomstbeeld

- Omvang: De partijen zijn het erover eens dat het maximale aantal bezoekers is bereikt voor het festival. De leefbaarheid is in het geding en partijen zien geen ruimte voor groei qua aantallen bezoekers en oppervlakte. Een aantal partijen ziet liever een kleiner festival qua aantal bezoekers en betrokkenen. De organiserende partijen geven aan dat een kleiner festival niet gewenst is.
- Locaties: Een aantal partijen geeft aan dat men het aantal locaties graag wil beperken, hierdoor ontstaat er minder overlast tijdens de op- en afbouwfase en minder vervoersbewegingen. De organisatie geeft echter aan dit niet wenselijk te vinden in verband met de uitstraling en insteek van het evenement. Daarnaast bestaat de wens bij de partijen die we hebben gesproken om meer te organiseren in het dorp en ondernemers meer te laten profiteren van ITGWO.
- Datum: De datum van het evenement is een groot discussiepunt onder de gesproken partijen. Een meerderheid geeft aan het festival liever later in het seizoen te zien aangezien het in de huidige periode al druk is op het eiland en het initiële idee van het festival is om het toeristische seizoen te verlengen. De organiserende partijen geven aan dat een andere datum niet haalbaar is onder andere in verband met de betrokken vrijwilligers. Dit zijn veelal studenten.
- Betrokkenheid ondernemers: Het profijt voor ondernemers is verschillend, zo zijn er partijen die veel profijt hebben van het festival, maar er zijn er ook veel die graag meer lokale betrokkenheid en profijt zien, of zelfs gesloten zijn.

Communicatie

- Het merendeel van de partijen geeft aan dat de organisatie veel doet om inwoners zo goed mogelijk te informeren over het festival, via huis- aan huis brieven, vragenuurtjes en rondleidingen backstage.
- Partijen geven aan dat het belangrijk is om te luisteren naar ontevreden eilanders.
- Verschillende partijen vinden het belangrijk om te kijken hoe ze (de partijen en het festival) elkaar kunnen versterken, zoals in een vroeg stadium betrokken worden bij plannen of ideeën en met elkaar in gesprek blijven, voor het creëren van wederzijds begrip.

Vervolgonderzoek

Partijen uiten de wens om vervolgonderzoek te doen naar herhaalbezoekers door ITGWO en een ondernemersonderzoek naar de economische impact van het festival.

2.4 Aanbevelingen

Op dit moment is er voldoende draagvlak voor ITGWO. Zowel inwoners als de betrokkenen die we hebben geïnterviewd zien nu meer voordelen dan nadelen. Er zijn dus absoluut geen redenen om het festival te weren van Vlieland, maar het draagvlak kan wel omslaan. Om het bestaande draagvlak te behouden én vergroten raden wij aan om te kijken waar nog aanpassingen mogelijk zijn om tegemoet te komen aan zorgen van inwoners, ondernemers en betrokkenen. Zonder de kwaliteiten van het festival teniet te doen. Zo blijft het festival voor iedereen leuk.

Op basis van deze evaluatie plus zien wij een aantal knoppen waaraan gedraaid kan worden door de organisatie en gemeente Vlieland, namelijk:

Aanbevelingen voor de organisatie van ITGWO

- Betrek het dorp en de lokale middenstand meer. Organiseer activiteiten in het dorp en verken of er intensiever samen kan worden gewerkt met de lokale middenstand. Er zijn partijen die veel profijt hebben van het festival, maar er zijn er ook veel die graag meer lokale betrokkenheid en profijt zien.
- Geluidsniveau: kijk wat daar nog in kan worden verbeterd qua stand van de podia et cetera.
- Verminder het aantal podia. Het aantal podia op verschillende locaties dragen bij aan het gevoel dat het eiland overgenomen wordt door het festival. Nu zijn gevoelsmatig ‘overal’ afzettingen/blokkades en ‘overal’ op- en afbouwwerkzaamheden.
- Duurzaamheidsslag in vervoersmiddelen en -bewegingen: weer de oude auto’s en dieselmotoren voor zover nog niet gedaan. Deze zorgen voor onrust bij inwoners en wakkeren de zorgen om het eiland verder aan.
- Informeer de vrijwilligers die zijn betrokken bij de op- en afbouw goed over de kwetsbare omgeving waarin het festival plaatsvindt en welke afspraken zijn gemaakt om overlast te beperken. Er zijn jaarlijks nieuwe vrijwilligers bij het festival betrokken die mogelijk minder bekend zijn met het eiland. Betrek inwoners en lokale partijen daarnaast meer bij de op- en afbouw.
- Maatschappelijke projecten van ITGWO. Winst is mogelijk te behalen in het vergroten van het kennisniveau van de groep die ‘een beetje’ bekend is met de projecten van ITGWO. Immers, als eilanders weten wat ITGWO teruggeeft aan de gemeenschap, dan kán dat het draagvlak voor ITGWO positief beïnvloeden.
- Communicatie over ITGWO. Informatievoorziening voorafgaand aan een evenement is belangrijk voor bewoners. Het helpt als zij niet onverwachts geconfronteerd worden met voorbereidende werkzaamheden. In dat opzicht lijkt de informatievoorziening van ITGWO goed op orde. Of de informatievoorziening over ITGWO naar bewoners van Vlieland ook *inhoudelijk* voldoende is, is een interessante vervolgvraag.
- De respondenten die wel eens contact hebben gezocht met de organisatie, zijn voor de helft tevreden over dit contact. Een derde is overigens (heel) ontevreden over het contact met ITGWO. Het kan zinvol zijn om nader te onderzoeken wát maakt dat het contact naar (on)tevredenheid verlopen is. Ook is er een kleine winst te behalen bij de groep die wel contact wilde opnemen met de organisatie, maar niet wist hoe ze dat moesten aanpakken of bij wie ze terecht konden.
- Communiceer met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen hoe met de reacties en aanbevelingen uit deze evaluatie plus is omgegaan.

Aanbevelingen voor de gemeente

- Beslecht de discussie met betrekking tot het moment waarop ITGWO plaatsvindt voor eens en altijd:
    - Deze discussie is verre van nieuw, dat realiseren wij ons, maar de breed gedragen zorgen over dat het festival (soms) samenvalt met de zomerschoolvakantie van Noord-Nederland én in het hoogseizoen wordt georganiseerd vallen niet te negeren. Neem in de vergunning op dat ITGWO in dezelfde periode als nu kan worden georganiseerd máár *buiten de zomerschoolvakantie*. Het weekend kan dan variëren. Dat heeft impact, maar anders blijft deze discussie bestaan en dat heeft mogelijk gevolgen voor het draagvlak. De originele insteek, het verlengen van het toeristische seizoen, wordt hiermee weer recht aan gedaan.
- Bezoekersaantal: neem een maximaal aantal bezoekers en betrokkenen op in de vergunning (voor zover nog niet het geval). Houd hierbij dus ook rekening met de grote hoeveelheid betrokken vrijwilligers. Deze moeten ook worden meegeteld.
- Herhaal dit onderzoek over een X-aantal jaren, met als doel: te inventariseren hoe het draagvlak zich ontwikkeld en te monitoren of (eventuele) aanpassingen van het festival, het gewenste effect hebben op het draagvlak.
- Voer verdiepend onderzoek uit naar de effecten van ITGWO op herhaalbezoek[2], seizoensverbreding en de economische waarde van het festival[3]. Meningen verschillen over de impact van ITGWO op herhaalbezoek, seizoensverbreding en de lokale economie. Zo maken respondenten verschillende opmerkingen over herhaalbezoek door ITGWO, variërend van 'er is geen effect of herhaalbezoek' tot 'ITGWO draagt bij aan herhaalbezoek van een ander type gast' (die ook welkom is op Vlieland). Het is aan te bevelen om onderzoek te doen naar dit herhaalbezoek en de economische effecten van het festival, om met feiten te kunnen onderbouwen in hoeverre ITGWO bijdraagt aan de sector en lokale economie.
- Communiceer met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen hoe met de reacties en aanbevelingen uit deze evaluatie plus is omgegaan.

[2] De Gemeente Vlieland laat om het jaar een Gastenonderzoek uitvoeren onder alle bezoekers aan Vlieland. De resultaten van dit onderzoek kunnen ITGWO-bezoekers identificeren. Enkele vragen in dit gastenonderzoek zijn relevant voor de evaluatie ITGWO, maar voor een toereikende evaluatie, is meer informatie vereist. Hiernaast is doorgaans de steekproef van ITGWO-bezoeker in het gehele gastenonderzoek te klein om betrouwbare conclusies te kunnen trekken.

[3] In 2015 is een economische waarde onderzoek uitgevoerd door Hendrik Beerda. Dit onderzoek kan eventueel worden herhaald.

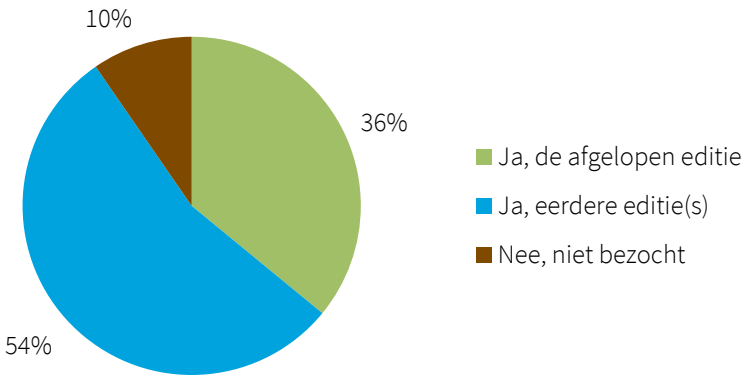

3 Inwonersonderzoek

Dit hoofdstuk laat de uitkomsten zien van de vragenlijst onder inwoners van Vlieland, met betrekking tot Into The Great Wide Open. We beschrijven de uitkomsten aan de hand van figuren en tabellen en geven een toelichting op wat ons opvalt. Het onderzoek bevat ook een aantal open vragen, waarbij respondenten uitgebreide antwoorden hebben gegeven. In dit hoofdstuk geven we daarvan steeds een korte afdronk (onze indruk).

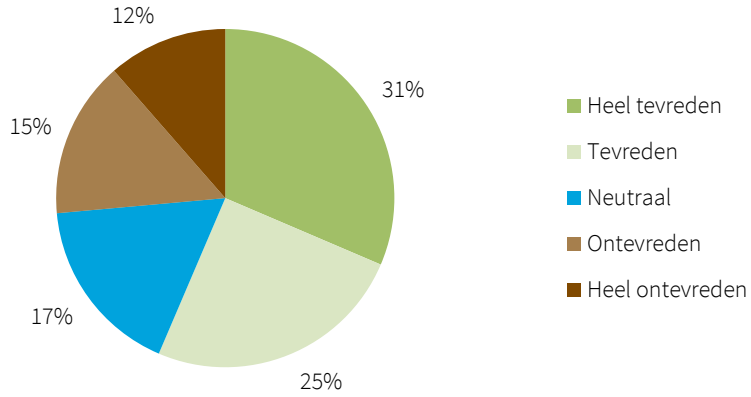
3.1 Bezoek aan Into The Great Wide Open

1. Heeft u het evenement Into The Great Wide Open (ITGWO) wel eens bezocht? N=281

Van alle 281 respondenten heeft 90% de afgelopen editie en/of eerdere edities van Into the Great Wide Open (ITGWO) bezocht. Een tiende van de respondenten (27 personen) heeft het evenement niet bezocht.
Alle respondenten gingen door in de vragenlijst, ook de niet-bezoekers.

2. Hoe tevreden bent u over het evenement ITGWO in het algemeen? Exclusief 'Weet ik niet/Geen antwoord'. N=281

Ruim de helft (56%) van alle respondenten is (heel) tevreden over ITGWO, 26% is (heel) ontevreden over het evenement. Opvallend is ook het aandeel 'neutraal': 17% is niet uitgesproken tevreden of ontevreden. Eén persoon antwoordde met 'weet ik niet/geen antwoord', deze is hier buiten beschouwing gelaten.

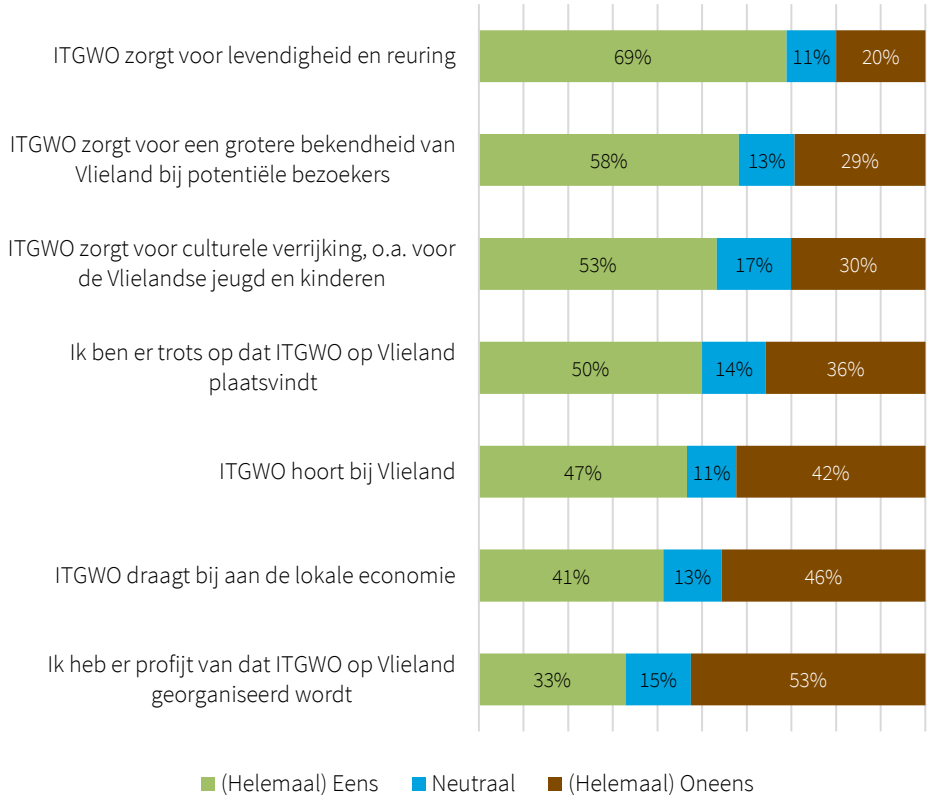
Van de 27 personen die ITGWO *niet* bezocht hebben (zie vorige vraag), is het merendeel (19 personen) (heel) ontevreden over het evenement.

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:
86 inwoners in het onderzoek zijn niet alleen inwoner maar ook ondernemer of ZZP-er. Daar waar relevant verbijzonderen we de uitkomsten van het onderzoek naar deze groep (zie toelichting in 1.2). Bij de ondernemers/ZZP-ers in het onderzoek is het merendeel tevreden over ITGWO: 58% is (heel) tevreden. Daarnaast valt op dat het aandeel (heel) ontevreden ondernemers/ZZP-ers met 31% wat groter is, dan bij de gemiddelde respondent (26%, zie boven). Ondernemers/ZZP-ers kiezen minder vaak voor een 'neutraal' antwoord.

3.2 Mogelijk positieve impact

Vervolgens zijn de respondenten gevraagd in hoeverre zij het eens zijn met zeven stellingen over de mogelijke impact van ITGWO. Het volgende figuur vat de uitkomsten samen. Daarbij zijn de antwoorden ‘helemaal eens’ en ‘eens’ samengenomen, wat ook geldt voor ‘helemaal oneens’ en ‘oneens’, om de informatie beter behapbaar te maken. Voor de volledige antwoorden (zonder samenvoeging van categorieën), zie bijlage 1. De stellingen zijn van hoog naar laag gesorteerd, op basis van het percentage ‘eens’. De antwoordoptie ‘weet ik niet/geen mening’ is buiten beschouwing gelaten.

3. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? Vereenvoudigde weergave[4]. Exclusief ‘Weet ik niet/Geen antwoord. N=281

Wat valt ons op?

- De stelling *ITGWO zorgt voor levendigheid en reuring* wordt het meest onderschreven: 69% van de respondenten is het hier (helemaal) mee eens. Toch is ook een vijfde van de respondenten het (helemaal) oneens.

[4] Vanwege de leesbaarheid en interpretatie van het figuur, hebben we antwoordopties samengenomen: ‘helemaal eens’ met ‘eens’, en ‘helemaal oneens’ met ‘oneens’.

- *ITGWO zorgt voor een grotere bekendheid van Vlieland bij potentiële bezoekers:* ja, zegt 58% van de respondenten. 29% van de respondenten deelt deze mening echter niet.
- *ITGWO zorgt voor culturele verrijking, o.a. voor de Vlielandse jeugd en kinderen,* vindt 53% van de respondenten, 30% is het (helemaal) oneens met deze stelling.
- *Ik ben er trots op dat ITGWO op Vlieland plaatsvindt:* de helft is het hiermee eens, 36% is het hier niet mee eens.
- *ITGWO hoort bij Vlieland:* iets minder dan de helft van de respondenten (47%) is het hiermee eens. Voor 42% hoort ITGWO dus niet persé bij Vlieland.
- *ITGWO draagt bij aan de lokale economie:* méér mensen zijn het oneens met de stelling dat ITGWO bijdraagt aan de lokale economie (46%) dan dat ze het eens zijn met de stelling (41%).
- *Ik heb er profijt van dat ITGWO op Vlieland georganiseerd wordt:* (helemaal) oneens, zegt ruim de helft (53%) van de respondenten. 33% is het wél eens met de stelling.

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:

- Over het algemeen komt de mening van ondernemers/ZZP-ers bij de voorgaande stellingen redelijk overeen met de gemiddelde respondent.
- Wat opvalt is dat ondernemers/ZZP-ers in het onderzoek positiever zijn over de stelling dat zij profijt hebben van ITGWO, 44% van hen is het eens met deze stelling (gemiddeld: 33%).
- Verder valt op dat ondernemers/ZZP-ers het vaker *oneens* (47%) zijn met de stelling dat ITGWO bij Vlieland hoort, dan *eens* (40%). Bij de gemiddelde respondent is dit andersom: zij zijn het vaker eens dan oneens.
- Bij de overige stellingen zien we geen uitgesproken verschillen tussen de ondernemers/ZZP-ers en de gemiddelde respondent.

Toelichting door respondenten:

Na de vraag over bovenstaande stellingen, was er ruimte voor toelichting. Hier is door 43% van de respondenten gebruik van gemaakt. We lezen reacties van respondenten die positief zijn over ITGWO, die het festival een verrijking vinden voor het eiland. Ook zijn er reacties van personen die zich zorgen maken of willen uitspreken voor de ondernemers, die hinder ondervinden van ITGWO. Daarnaast beschrijft een groep respondenten overlast als gevolg van het festival. Hierna noemen we een aantal uitspraken ter illustratie:

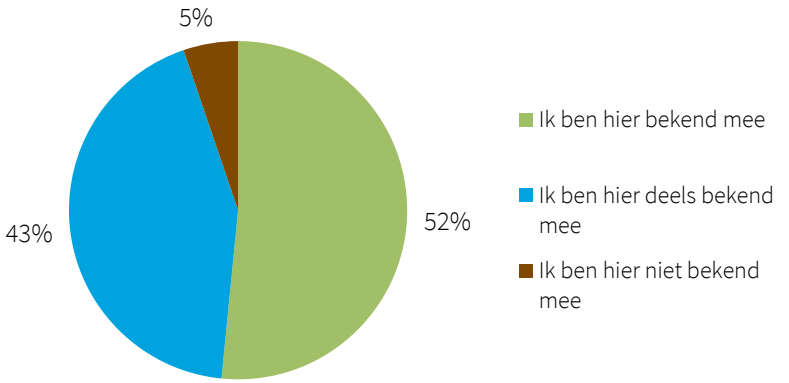
- “Ik vind de overlast groter dan de 'opbrengst': het is te grootschalig voor wat het eiland (in al zijn facetten) aankan.”
- “Ik heb er geen financieel profijt van dat ITGWO op Vlieland georganiseerd wordt, maar ik word er wel geestelijk mee verrijkt.”
- “Privé en voor kids een leuk festival. Zakelijk voor veel (horeca) ondernemers een strop.”
- “Het festival is vooral gericht op de bezoekers van de wal. De keuze van muziek is dusdanig dat dit de meeste Vlielanders die ik ken, helemaal niets zegt. Dit was in eerdere edities anders. Toen werd er ook meer samenwerking met Vlielander kunstenaars en muzikanten gezocht. De jaren na corona vind ik minder geslaagd qua programmering en de kunstroute.”
- “Alles draait dat weekend om ITGWO, maar er zijn Vlielandse ondernemers die dichtgaan, vanwege geen gasten (hoogseizoen) en bewoners die weggaan omdat ze overlast ervaren. Persoonlijk vind ik de bezoekers die komen heel leuk, maar het eiland wordt behoorlijk in beslag genomen.”

3.3 Maatschappelijke projecten

De volgende vraag gaat over de maatschappelijke projecten die ITGWO organiseert op Vlieland. Onderstaande tekst werd aan de respondenten voorgelegd, ter voorbereiding op de vraag in hoeverre zij hiermee bekend zijn.

Buiten het festival initieert ITGWO ook sociaal-maatschappelijke projecten op het eiland. Voorbeelden hiervan zijn het maken van de Kolderkrant met leerlingen van De Jutter, het waterpunt aan de Kampweg bij het Sportveld, Natuurspeeltuin Stout Konijn, het bouwen van het zonnepark met lab Vlieland en De Waterroute. Maar ook makerskampen voor artiesten die muziek opnemen op Vlieland (zoals S10 en Froukje). Daarnaast werkt ITGWO aan de plannen voor de verbouwing in de Noordwester en draagt programma ideeën en plannen aan voor in het Trompshuys en Studio Betzy.

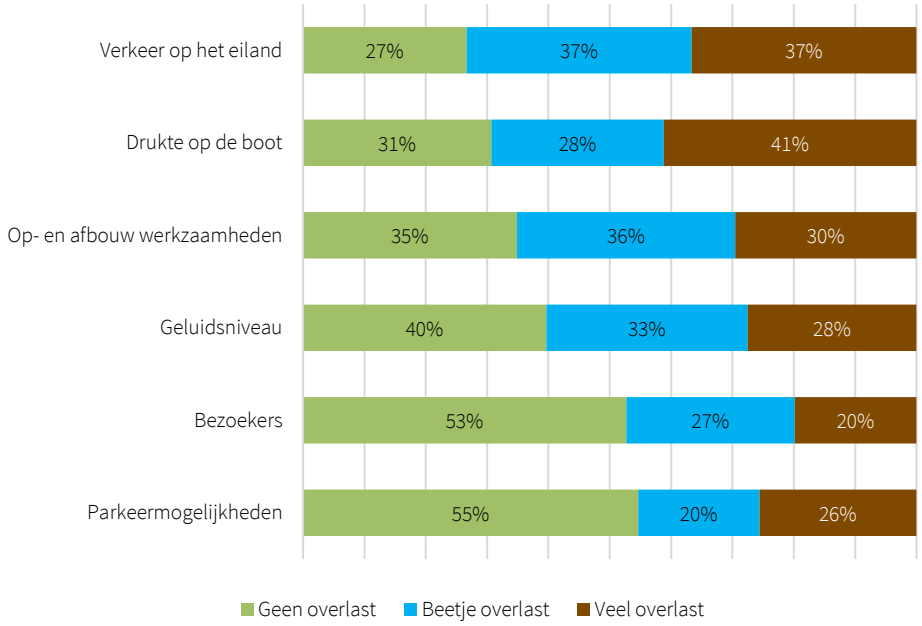
3. In hoeverre bent u bekend met deze projecten? N=281

Ruim de helft van de respondenten (52%) is bekend met de maatschappelijke projecten die ITGWO initieert, buiten het festival om. Verder is 43% hier deels bekend mee, en voor 5% van de respondenten is dit nieuwe informatie.

3.4 Ervaren overlast

4. Evenementen kunnen voor overlast zorgen. Geef voor de volgende aspecten aan of u zélf overlast ervaarde tijdens en rondom ITGWO. Exclusief 'Weet ik niet/Geen antwoord. Gesorteerd op % overlast. N=281

Deze vraag gaat over de mate van ervaren overlast, op een aantal voorgelegde aspecten. Het figuur is gesorteerd, naar mate van ('een beetje' of 'veel') overlast.

Wat valt ons op?

- *Verkeer op het eiland:* verkeer op het eiland wordt in deze vraag het meest beantwoord met enige overlast. Samengenomen zegt 73%[5] van de respondenten een beetje of veel overlast te ervaren van het verkeer op het eiland, tijdens en rondom ITGWO.
- *Drukte op de boot:* de drukte op de boot wordt daarna het meest genoemd in relatie tot enige overlast: 69% ervaart beetje of veel overlast van drukte op de boot. Opvallend hierbij is het percentage 'veel overlast', dat is met 41% het hoogst van alle overlast-aspecten.
- *Op- en afbouw werkzaamheden:* op de derde plaats staan de op- en afbouw werkzaamheden van ITGWO als meest overlast gevend: 65% ervaart een beetje of veel overlast.
- *Geluidsniveau:* 60% van de respondenten geeft aan een beetje of veel overlast te ervaren van het geluidsniveau van ITGWO.
- *Bezoekers:* 47% ervaart enige overlast van de bezoekers van ITGWO. Het percentage 'geen overlast' is met 53% iets groter.
- *Parkeermogelijkheden:* ook bij de parkeermogelijkheden zien we dat er meer mensen geen overlast (55%) ervaren, dan wel (45%). Respondenten merken bijvoorbeeld dat er geen parkeerplekken beschikbaar zijn, of dat er opbouwmaterialen op parkeerplaatsen staan.

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:

- Ondernemers/ZZP-ers in het onderzoek antwoordden vaker dan gemiddeld dat zij een beetje of veel overlast hebben van drukte op de boot (74%) en parkeermogelijkheden (49%). Ook rapporteren ze iets vaker overlast van op- en afbouwwerkzaamheden (67%).
- Ondernemers/ZZP-ers rapporteren ongeveer evenveel overlast van verkeer op het eiland (72%) als de gemiddelde respondent.
- Ze rapporteren minder vaak dan gemiddeld overlast het geluidsniveau (56%) of van bezoekers (40%).

[5] Door afrondingen achter de komma, kan de optelsom iets afwijken van de percentages in het figuur (37%+37%).

Overige overlast

Naast de voorgelegde aspecten, was er ruimte in de vragenlijst om 'andere' overlast-aspecten te noemen. Hierin zien we voornamelijk dat mensen hun gegeven antwoorden verder willen toelichten. Meerdere respondenten zetten vraagtekens bij het gebruik van oude (stinkende) auto's tijdens en voorafgaand aan het festival. Ook wordt een aantal keer geklaagd over mensen die zich niet gedragen in het bos.

Een aantal gemaakte opmerkingen ter illustratie:

- "Het is mooi volk die ITGWO-ers daar zou je een land vol van moeten hebben. De boot is chaos maar ach das maar een paar dagen per jaar, zo ook het geluidsoverlast. Voor alle zeuren zou ok zeggen: september is een prachtmaand voor een weekendje weg ;) kom ie terug als de rust is weder gekeerd."
- "Het is vreselijk dat zeer oude diesel voertuigen op het eiland komen."
- "Ik vind het te veel van alles. Liever zou ik het kleinschaliger zien."
- "Niet zozeer last van de bezoeker maar wel van het aantal bezoekers."
- "Uiteraard is er drukte op het eiland rondom het festival. Met duidelijke communicatie en duidelijke afspraken hoeft dit niet tot onoverkomelijke overlast te leiden."

3.5 Wat merken respondenten

In vraag 4 werd aan respondenten gevraagd in hoeverre zij overlast ervaren van bepaalde aspecten tijdens of rondom ITGWO. Daarna werd hen gevraagd om dit toe te lichten, aan de hand van drie vragen:

- Wat merkt u?
- Waar merkt u dit?
- Wanneer merkt u dit?

Deze vragen zijn ruim beantwoord, met uitgebreide toelichtingen. We hebben deze grote hoeveelheid aan kwalitatieve data geanalyseerd door alle woorden te tellen en vervolgens te analyseren in welke context zij genoemd zijn. Hieronder geven we een samenvatting, een afdronk, van de meest gehoorde antwoorden.

5. Geef alstublieft een toelichting: wat merkt u?

Op de vraag 'Wat merkt u?' hebben 159 respondenten een antwoord gegeven. Dat is 57% van alle respondenten. De respondenten – die gebruik maken van deze toelichtingsvraag – beschrijven wat zij merken van ITGWO.

Wat valt ons op?

Hieronder volgt een puntsgewijze samenvatting van veel genoemde onderwerpen:

- *Overlast tijdens op- en afbouw:* respondenten ervaren overlast door met name de op- en afbouwfase van het festival, zoals geluidshinder, verkeersbewegingen en rommeligheid.
- *Verkeersdrukte en parkeerproblemen:* er wordt geklaagd over de verkeersdrukte bij de opbouwfase en tijdens het festival, over een gebrek aan parkeermogelijkheden en over het 'overal en nergens' parkeren, vermoedelijk door bezoekers of organisatie van ITGWO.
- *Geluidsoverlast*: de luide muziek op het festivalterrein, en de opbouw-werkzaamheden, zorgen voor geluidsoverlast.
- *Oneerlijke verhoudingen*: er heerst een gevoel van oneerlijkheid ten aanzien van de organisatie en vrijwilligers, die zich bijvoorbeeld niet houden aan verkeersregels en die zich in gebieden mogen begeven waar eilanders normaal gesproken niet mogen komen (of: 'waar de kinderen nog geen hut mogen bouwen').
- *Afgesloten gebieden, paden en wegen:* het afsluiten van paden en gebieden is een grote frustratie voor respondenten. Dit afsluiten, tijdens de opbouwfase, beperkt te mogelijkheden om te fietsen en wandelen.
- *Drukte op de boot:* er zijn klachten over overvolle boten en het boeken van een plekje op de boot tijdens en voorafgaand aan ITGWO.
- *Zorgen over de natuur:* er zijn zorgen over het milieu en schade aan natuur. Onder meer afval, ongewenst gedrag door festivalgangers en oude/stinkende auto's worden genoemd.

- *Gezelligheid en sfeer:* respondenten ervaren een positieve, ontspannen sfeer en genieten van de gezelligheid op het eiland tijdens het festival. Kritische noten zijn er ook: een groep respondenten vindt dat het festival niet meer Vlielands voelt, en meer 'van Vlieland' zou moeten zijn.
- *Ontmoetingen en bezoekers:* het ontmoeten van leuke en relaxte mensen tijdens het festival is een positief aspect van ITGWO. Een kleiner aantal respondenten spreekt zich echter ook uit over bezoekers en vrijwilligers die geen respect hebben voor lokale inwoners of 'niet komen voor het echte Vlieland'.

Kortom: de sfeer en het bijzondere karakter van het festival worden gewaardeerd, het brengt gezelligheid. Respondenten genieten van de ontspannen sfeer van het festival. Er wordt veelal positief gesproken over de bezoekers. Het festival is ook een plek om leuke en relaxte mensen te ontmoeten. Daarnaast ervaren respondenten ook hinder of overlast door ITGWO. Vooral de op- en afbouw wordt hierbij genoemd, vaker dan het festival zelf. De verkeersdrukte, parkeerproblemen, geluidsoverlast, en het afsluiten van paden en wegen worden genoemd als nadelige effecten van het festival. Dit verstoort het dagelijks leven in de festivalperiode. Er leeft een oneerlijk gevoel ten aanzien van de organisatie, opbouw en vrijwilligers. Het gevoel wordt gedeeld dat het festival 'het hele eiland overneemt'.

6. Geef alstublieft een toelichting: waar merkt u dit?

De volgende locaties worden het meest genoemd in de antwoorden:

- Dorp, dorpsstraat, dorpskern (25x)
- Op het eiland (20x)
- De (veer)boot (18x)
- (rondom) het festival(terrein) (18x)
- (Rondom of in) het bos (17x)
- De Havenweg / haventerrein (16x)
- De Kampweg (16x)
- De camping (16x)
- Overal (16x)
- Het voetbalveld (9x)
- Thuis (9x)

Deze locaties worden met name genoemd in relatie tot ervaren drukte en overlast tijdens ITGWO. Het dorp en de dorpsstraat worden genoemd in combinatie met zowel drukte (op straat, in supermarkt), gezelligheid (op de terrassen), als rust/stilte op straat.

'Overal' wordt gebruikt om aan te duiden dat men overal de gevolgen merkt van het festival, zowel positief als kritisch, zoals 'overal staan geparkeerde auto's', 'overal is reuring te merken' en "ik merk het overal, het eiland dreunt op zijn/haar grondvesten."

Een aantal respondenten noemt 'thuis' als locatie, met name het geluid van het festival komt tot in huis en tuin.

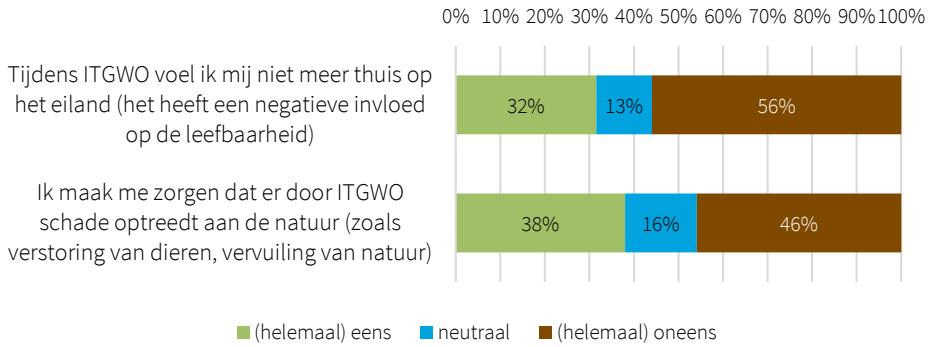
7. Geef alstublieft een toelichting: wanneer merkt u dit?

Op de vraag, *wanneer* respondenten dit merken, noemen zij zowel de voorbereidende fase ("enkele weken"), het festival zelf, en de afbouwperiode. Vaker genoemd worden:

- Tijdens de op- en afbouw van het festival
- Tijdens het festival zelf
- Enkele dagen tot weken voorafgaand aan het festival

3.6 Mogelijk nadelige impact

8. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? Exclusief 'Weet ik niet/Geen antwoord'. N=281

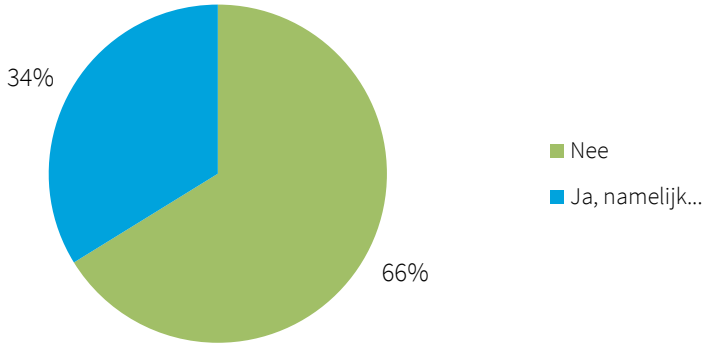
Wat valt ons op?

- *Tijdens ITGWO voel ik mij niet meer thuis op het eiland (het heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid):* 32% van de respondenten is het hier (helemaal) mee eens, zij voelen zich niet meer thuis op het eiland tijdens ITGWO. Het aandeel respondenten dat het *niet* eens is met deze stelling, is overigens groter: 56% geeft aan het (helemaal) oneens te zijn.
- *Ik maak me zorgen dat er door ITGWO schade optreedt aan de natuur (zoals verstoring van dieren, vervuiling van natuur):* ja, zegt 38%, zij zijn het (helemaal) eens met deze stelling en maken zich zorgen over de natuur van Vlieland in relatie tot ITGWO. Het aandeel 'oneens' is overigens groter: 46% is het (helemaal) oneens met deze stelling.

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:

- Ondernemers/ZZP-ers herkennen zich minder vaak in de stelling over het niet-thuisvoelen op het eiland (26% eens, 59% oneens), dan de gemiddelde respondent.
- Ze herkennen zich ook minder vaak in de zorgen over natuurschade (34% eens, 48% oneens), dan de gemiddelde respondent.

9. Ervaart u nog andere effecten tijdens of rondom ITGWO? N=281

Tweederde van de respondenten ervaart geen andere effecten tijdens of rondom ITGWO. Een derde ervaart wél andere effecten, waarvan 96 personen ook een toelichting hebben gegeven. Een aantal onderwerpen wordt vaker genoemd, waaronder: omzetverlies voor bedrijven, te veel bezoekers / het festival is 'te veel', een kapot voetbalveld, klachten over bezoekers (o.a. drugsgebruik, wildkamperen) en opmerkingen over het moment van plaatsvinden van ITGWO. Ook worden enkele positieve effecten genoemd.

Enkele citaten van respondenten:

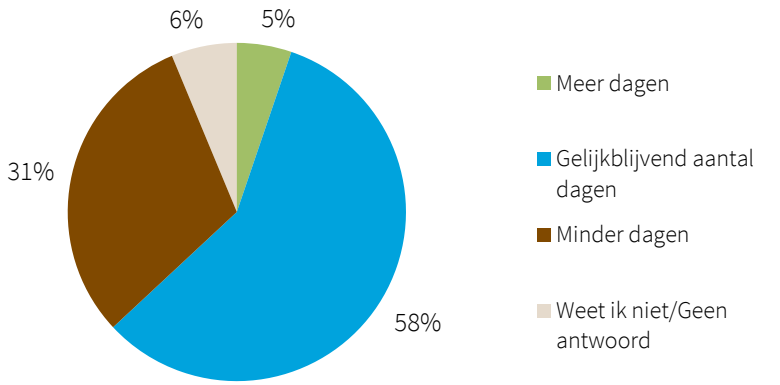
- "Dat ik nog trotser ben dan anders op mijn eiland Vlieland"
- "Ja, heel veel mensen die denken dat ze met het bootkaartje heel Vlieland hebben gekocht. Lees, fietsen waar ze willen, lopen waar ze willen en met niks of niemand rekening houden."
- "Lokale middenstand lijdt zwaar onder Itgwo, timing van festival totaal verkeerd, Itgwo moet realiseren dat zei te gast zijn op Vlieland daar merk ik momenteel niks van."
- "Voetbalveld onbruikbaar aan begin van het voetbalseizoen"
- "Vriendelijke nette bezoekers."

3.7 Een ideaal ITGWO

We hebben de respondenten gevraagd hoe een ideaal ITGWO eruit zou zien, om te achterhalen wat er voor aanpassingen wenselijk zouden zijn, als het aan de respondenten lag. De vraag werd als volgt ingeleid:

De gemeente Vlieland is benieuwd naar uw mening. Hoewel de gemeente zelf niet de organisator van het evenement is, wil zij als vergunningverlener graag meer inzicht krijgen in het effect van ITGWO, zodat zij goede kaders kan stellen en daar wellicht het evenementenbeleid op kan aanpassen.

10. Mijn ideale ITGWO duurt... N=281

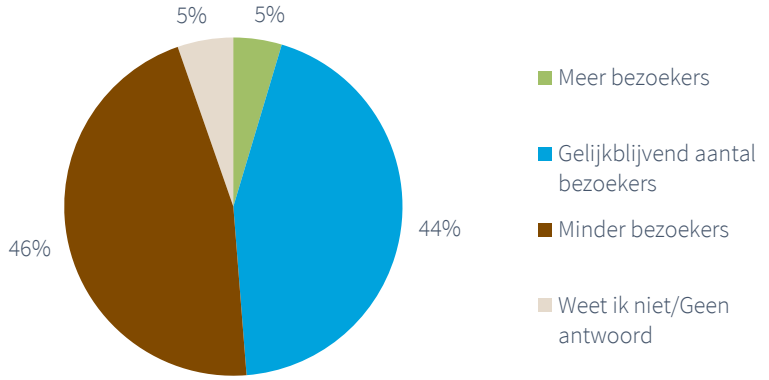

ITGWO duurt 4 dagen, van donderdag tot en met zondag. Op de vraag hoe lang een *ideaal* ITGWO duurt, antwoordden de meeste respondenten met 'gelijkblijvend aantal dagen' (58%). Ook 'minder dagen' wordt genoemd, door 31%. Er gaan een paar stemmen op voor een langer ITGWO (5%).

Tot slot zegt 6% 'weet ik niet/geen antwoord'. Deze antwoordoptie hebben we, in tegenstelling tot de overige vragen in deze rapportage, bewust laten staan. In de open antwoorden (later) geeft een aantal respondenten aan dat zij kozen voor 'weet ik niet/geen antwoord' omdat geen van de andere antwoordopties voldeed aan hun mening.

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:
Ondernemers/ZZP-ers laten een vergelijkbaar beeld zien als het gemiddelde, waarbij hun voorkeur voor een gelijkblijvend aantal dagen nog sterker naar voren komt (62%) dan gemiddeld. 'Minder dagen' wordt minder dan gemiddeld gekozen (29%).

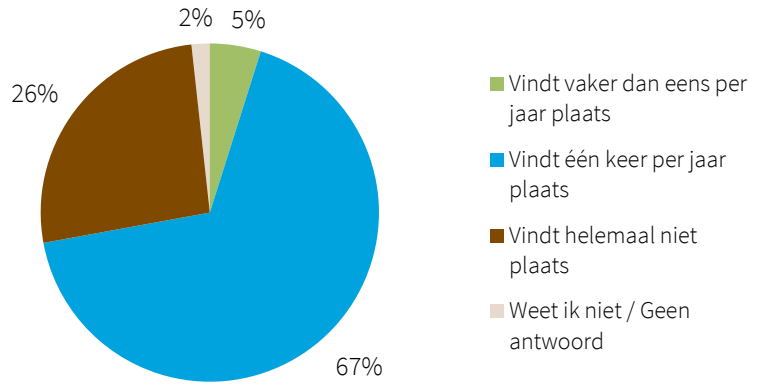
11. Mijn ideale ITGWO biedt plaats voor... N=281

Een ideaal ITGWO biedt plaats voor minder bezoekers (46%) of een gelijkblijvend aantal bezoekers (44%), zeggen de respondenten. Een aantal personen zou meer bezoekers willen ontvangen, en een aantal kiest voor 'weet ik niet/geen antwoord'.

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:
Ondernemers/ZZP-ers laten een vergelijkbaar beeld zien als het gemiddelde, met voorkeur voor minder bezoekers (45%) of een gelijkblijvend aantal bezoekers (43%).

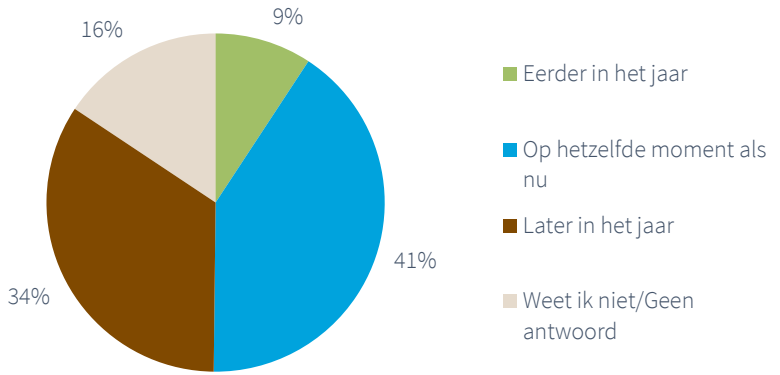
12. Mijn ideale ITGWO... N=281

Een ideaal ITGWO vindt één keer per jaar plaats, zegt 67% van de respondenten, óf het vindt helemaal niet plaats, zegt ruim een kwart. 5% wil vaker dan eens per jaar een ITGWO.

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:
Ondernemers/ZZP-ers sluiten zich aan bij dit gemiddelde beeld, en spreken zich nog iets sterker uit voor een jaarlijks ITGWO (73%). Het percentage 'helemaal geen ITGWO' is bij ondernemers iets kleiner (23%) dan gemiddeld.

13. Mijn ideale ITGWO wordt georganiseerd... N=281

Wanneer moet ITGWO idealiter plaatsvinden? Daarover zijn de meningen verdeeld. Ruim 4 op de 10 vindt dat het huidige moment volstaat. Een derde vindt dat het later in het jaar moet plaatsvinden. En ongeveer 1 op de 10 wil liever dat het festival eerder in het jaar plaatsvindt. Ook zijn er bij deze vraag vrij veel respondenten die antwoorden met 'weet ik niet/geen antwoord' (16%).

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:
Ondernemers/ZZP-ers kiezen vaker voor 'later in het jaar' (45%) dan de gemiddelde respondent. 'Hetzelfde moment als nu' wordt iets minder vaak gekozen (35%).

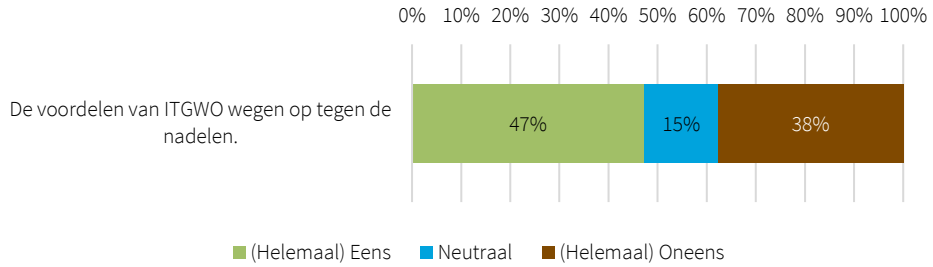
Toelichtingen op een ideaal ITGWO:
De toelichtingen gaan veelal over het moment van ITGWO. Variaties op "buiten het seizoen" en "buiten de schoolvakanties" worden vaker genoemd. In iets mindere mate gaan ook geluiden op voor een kleinschaliger festival, waarbij een aantal keer gerefereerd wordt aan de beginjaren van ITGWO.

- "ITGWO een week later dan de zomervakantie is voor de ondernemers wel erg prettig!", zegt een respondent die liever ziet dat ITGWO op een later moment plaatsvindt.

- “Het is een perfecte timing. Net na het seizoen, alle kids weer (of bijna weer) naar school. Net voor de grijze golf weer begint. Mooie afsluiting van de zomer”, zegt een respondent die kiest voor een ITGWO op hetzelfde moment als nu.
- Een respondent die bij vraag 12 aangeeft, dat een ideaal ITGWO helemaal niet plaatsvindt, geeft als toelichting: “Liever helemaal geen Itgwo, voegt niets toe aan het eiland van rust en ruimte. Het was ooit bedoeld als seizoensverbreding, maar dat is het totaal niet. De Vlielander ondernemer heeft niets aan Itgwo, het kost hun dus omzet. De vaste gast van Vlieland, vertrekt als Itgwo plaats vindt.”

3.8 Voordelen versus nadelen

14. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stelling? Exclusief ‘Weet ik niet/geen antwoord’. N=281

Wegen de voordelen van ITGWO op tegen de nadelen? Van alle respondenten is 47% het hier (helemaal) mee eens, en 38% is het (helemaal) oneens met deze stelling. Vijftien procent van de respondenten stemt neutraal.

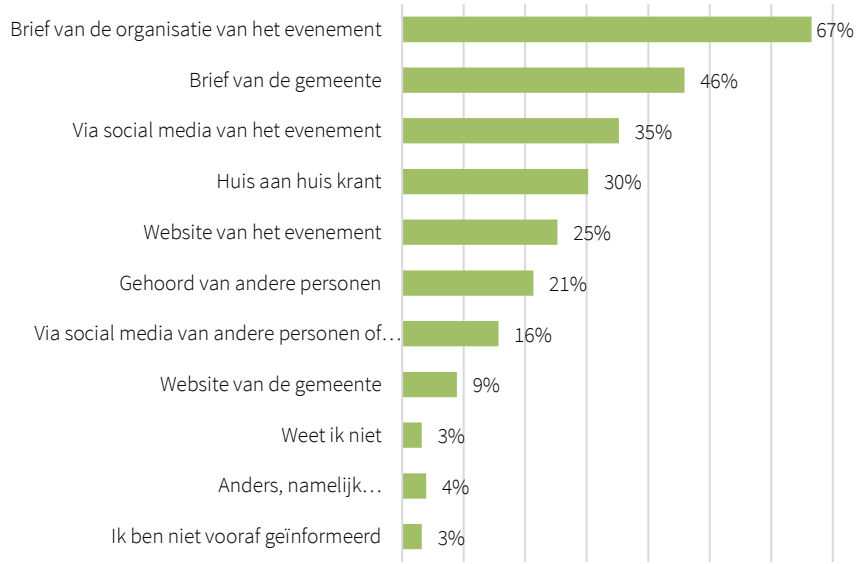
Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:
De balans tussen de voordelen en nadelen ligt bij ondernemers/ZZP-ers fragieler dan bij de gemiddelde respondent: 44% is het *eens* met de stelling dat de voordelen opwegen tegen de nadelen en 41% is het *oneens* met deze stelling.

Toelichtingen op de voordelen versus nadelen:
Respondenten die vinden dat de voordelen opwegen tegen de nadelen, benoemen dat het festival ook wat brengt, zoals de culturele activiteiten, nieuwe bezoekers, gezelligheid en reuring. Een aantal van hen plaatst het in perspectief tot de overlast, zoals deze respondent: “ITGWO draagt veel bij aan onze gemeenschap en de verstoring van de dagelijkse gang van zaken kunnen we best een week slikken.”

De respondenten die het niet eens zijn met de stelling dat de voordelen opwegen tegen de nadelen, vinden dat het festival geen voordelen oplevert voor Vlieland én wel nadelen. Het wordt door een aantal van hen omschreven als een ‘feestje van mensen van buiten het eiland’. Zoals een respondent schrijft: “Het evenement is te vaak en heeft te lang, teveel impact op alle eilanders en haar bewoners (ook dieren). Het staat niet in verhouding tot een paar dagen lol voor voornamelijk mensen van de wal en de groep eilanders die er wel steevast naartoe gaat.”

3.9 Communicatie over ITGWO

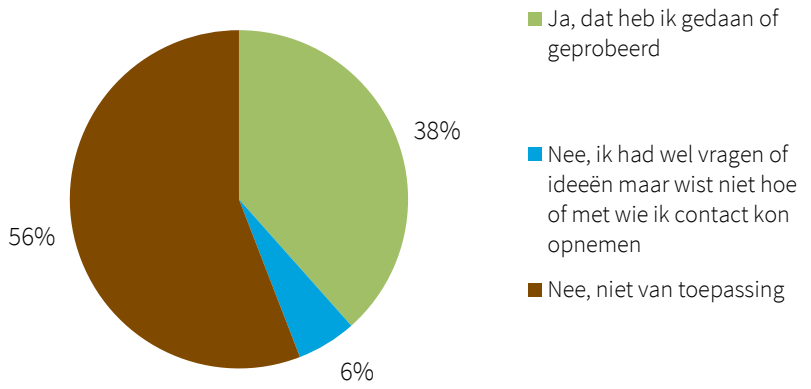
15. Op welke manieren bent u vooraf geïnformeerd over ITGWO? Meerdere antwoorden mogelijk. N=281. R=744

Bijna alle respondenten (97%) waren vooraf geïnformeerd over het plaatsvinden van ITGWO. Zij konden meerdere manieren aanvinken, waarop zij geïnformeerd waren. De brief van de organisatie van ITGWO wordt het meest genoemd als informatiebron, gevolgd door de brief van de gemeente en social media van ITGWO.

Onderaan het figuur zien we dat 3% niet meer weet hoe zij geïnformeerd zijn, 4% noemt een andere informatiebron (vaak via werk of betrokkenheid bij ITGWO) en nog eens 3% was vooraf niet geïnformeerd.

16. Heeft u wel eens contact gezocht met de organisatie van ITGWO met vragen of ideeën over het evenement? Kies het antwoord dat het best bij u past. N=281

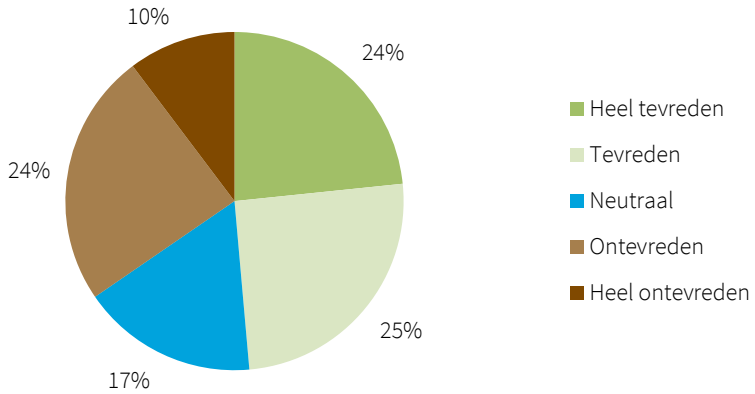
Op de vraag of men weleens contact heeft gezocht met de organisatie van ITGWO, antwoordt meer dan helft met 'nee' (56%). De 38% die dat wel eens heeft gedaan of heeft geprobeerd, kreeg vervolgens de vraag in hoeverre zij tevreden waren over dit contact.

Verbijzondering naar ondernemers/ZZP-ers:

- Ondernemers/ZZP-ers hebben vaker dan gemiddeld contact opgenomen met de organisatie van ITGWO (55%). Dit aantal is te klein om te verbijzonderen naar tevredenheid over dit contact (zie volgende vraag). Wel zien we dat deze ondernemers vaker *tevreden* zijn over het contact, dan *ontevreden*.

Indien respondenten vraag 16 beantwoordden met 'ja, dat heb ik gedaan of geprobeerd', kregen zij de vervolgvraag voorgelegd:

17. Hoe tevreden bent u over dit contact? Exclusief Weet ik niet/Geen antwoord. N=111

Van de 111 respondenten die contact hebben opgenomen met de organisatie van ITGWO, is de helft (heel) tevreden over dit contact (49%). 35% is (heel) ontevreden over het contact. Er is geen toelichtingsvraag bij deze vraag gesteld. Het is niet bekend wát mensen tevreden of ontevreden maakt over het contact met de organisatie.

18. Heeft u nog opmerkingen, suggesties of tips voor de onderzoekers en de gemeente, als het gaat om ITGWO?

De volgende punten worden meerdere keren genoemd als reactie op deze laatste vraag:

- Over het onderzoek: respondenten roepen de gemeente op om te luisteren naar zowel inwoners als ondernemers, en het onderzoek serieus te nemen. Ook zijn er complimenten dat de gemeenschap gehoord wordt via het onderzoek.
- Tevredenheid: een aantal respondenten benadrukt dat zij ieder jaar weer genieten van ITGWO en dat zij het festival willen behouden.
- Aandachtspunten: er wordt aandacht gevraagd voor aspecten die we ook elders in het onderzoek teruglezen. Een aantal respondenten geeft opnieuw aan: verminder de (geluids)overlast, verminder de impact op natuur en milieu, organiseer het festival buiten het hoogseizoen, maak het kleinschaliger, en zorg voor meer lokale betrokkenheid door inwoners en ondernemers.

4 Gesprekken

Als onderdeel van deze evaluatie zijn er acht verdiepende gesprekken gevoerd met verschillende partijen. Een aantal van de partijen zijn direct betrokken bij het festival, zoals de organisatie van ITGWO of Staatsbosbeheer andere partijen zoals de OVV en TPV spreken namens een achterban (zie bijlage 3 voor gesproken partijen). In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van alle gesprekken. We hebben hierbij gezocht naar de rode draad in de gesprekken en het gezamenlijke beeld (wat door meerdere partijen gedragen wordt), en waarin de meningen verschillen. Dit hoofdstuk geeft weer wat mensen hebben gezegd op basis van hun ervaringen, expertise en gevoel. We hebben de input onderverdeeld naar gespreksonderwerp en categorie.

4.1 Tevredenheid evenement

We hebben de gesprekspartners gevraagd naar de tevredenheid over het evenement. Hierop werden de volgende reacties gegeven:

- Afhankelijk van de gesprekspartner variëren de antwoorden op deze vraag heel erg. Het merendeel van de gesproken partijen is heel tevreden over het evenement en vinden het een leuk festival. De achterban van een aantal gesproken partijen is heel verdeeld (ongeveer 50% tevreden/ 50% ontevreden) over het festival.
- De partijen die aangeven tevreden te zijn, noemen als voorbeeld vooral de samenwerking met de organisatie ITGWO en de afspraken die worden gemaakt en nagekomen. Ook de evaluatie die achteraf plaatsvindt en het duurzame karakter van het festival worden erg gewaardeerd.
- Het merendeel van de gesprekspartners geeft aan dat het festival meerwaarde heeft voor het eiland. Het brengt het eiland onder andere nieuwe doelgroepen, die een aanvulling zijn op de gasten die al naar het eiland komen. Ook herhaalbezoek wordt veel genoemd. Het zorgt voor meer naamsbekendheid richting de rest van Nederland.
- Meerdere partijen erkennen dat een evenement van dit formaat niet kan plaatsvinden zonder dat er overlast wordt ervaren.
- De gesprekspartners die aangeven minder tevreden te zijn, geven aan dat er steeds minder lokale betrokkenheid is. Een aantal Vlielandse ondernemers sluiten de zaak, zoals restaurants en winkels. Daarnaast stuit de datum (soms valt het festival samen met schoolvakanties, en hiermee ook het hoogseizoen) op verzet. De festivalgasten brengen minder bezoeken aan lokale ondernemingen. Doordat het festival soms in het hoogseizoen plaatsvindt, ervaren ondernemers een gevoel van gemiste inkomsten.

4.2 Positieve effecten

We hebben aan de gesprekspartners gevraagd welke positieve effecten door het festival worden ervaren voor het eiland. Hieronder hebben we de antwoorden beschreven die vaker worden gegeven.

- Volgens de gesproken partijen heeft ITGWO er mede voor gezorgd dat er een ander publiek Vlieland heeft ontdekt, zoals gezinnen met jonge kinderen. Ook geeft deze andere bezoeker vaak meer geld uit. De festivalbezoeker wordt over het algemeen door het merendeel van de partijen ervaren als prettige en positieve bezoeker die zich bewust is van de natuur. Men veroorzaakt weinig tot geen overlast.
- Ook genereert het festival volgens de gesproken partijen veel naamsbekendheid en hierdoor herhaalbezoekers. Het festival geeft gratis reclame en marketing voor het eiland. De mediawaarde is zeer groot.
- Het festival heeft positieve culturele en maatschappelijke effecten. Het festival wordt zo duurzaam mogelijk georganiseerd, daarin is het festival vooruitstrevend en hier leren andere festivals van.
- De partijen zijn het erover eens dat het festival een culturele verrijking is voor het eiland. Dit is op het gebied van kunst, cultuur en muziek. Het festival werd in een gesprek omschreven als een ‘culturele brug naar de rest van de wereld’.
- Een grote groep eilanders vindt het festival leuk, het brengt veel levendigheid en reuring naar het eiland. Vooral voor de jeugd: het is

belangrijk dat er iets georganiseerd wordt voor deze groep. Kinderen groeien met het festival op, en ze krijgen hierdoor een bredere kijk op de wereld.
- ITGWO levert volgens meerdere partijen die we hebben gesproken positieve economische effecten op voor het eiland, bijvoorbeeld inkomsten uit de toeristenbelasting.

4.3 Negatieve effecten

De geïnterviewde personen ervaren dat het festival ook negatieve effecten op het eiland heeft. De meest genoemde effecten worden hieronder beschreven:
- Het eiland staat volgens de gesprekspartners onder druk tijdens het evenement. Er komen veel mensen naar het eiland; dit levert drukte en geluidsoverlast op. De boten en alle accommodaties zitten vol. Daardoor liggen de prijzen tijdens deze periode ook hoger. Deze drukte komt de gastvrijheid niet altijd ten goede.
- Tijdens de opbouw- en afbouwdagen wordt er veel overlast ervaren van het verkeer. Er komen grote legertrucs en boten naar het eiland, al weken voor het festival. Deze trucs zijn niet milieuvriendelijk. De aan- en afvoer van materiaal en mensen zorgt voor veel CO2 uitstoot. Tijdens het festival geven de toegenomen verkeersbewegingen ook de nodige overlast.
- Het beeld leeft dat er gedurende het festival veel meer kan in de natuur dan in de rest van het jaar. Gesproken partijen zijn bang dat de natuur wordt verstoord. Het evenement voldoet volgens een aantal gesprekspartners wel aan de voorwaarden die zijn gesteld aan het organiseren van een festival. Ook wordt er kritisch gekeken naar wat mogelijk is en is het aantal locaties waarop het evenement plaatsvindt de afgelopen jaren teruggedrongen.
- Het merendeel van de respondenten geeft aan dat slechts een beperkt aantal partijen direct profiteren van het festival. De accommodaties op het eiland zitten wel vol, maar ondernemers geven aan dat ze minder bar- en restaurantomzet genereren. En doordat het festival soms gedurende de schoolvakanties wordt georganiseerd het niet - zoals initieel het uitgangspunt was - bijdraagt aan seizoen verlenging. De accommodaties zouden zonder het festival ook vol zouden zitten vanwege het hoogseizoen. De vaste gasten worden hierdoor teleurgesteld, deze vertrekken eerder van het eiland.
- Parkeren van fietsen en auto's is een aandachtspunt. Volgens verschillende gesprekspartners zijn er te weinig plaatsen waardoor er bijvoorbeeld veel auto's in de berm geparkeerd worden.
- Er wordt overlast ervaren van de vrijwilligers, vooral tijdens de op- en afbouw. Bijvoorbeeld geluidsoverlast door harde muziek voor personeel en andere gasten. Hier wordt wel direct op gehandeld door de organiserende partijen.

Wegen de positieve effecten op tegen de negatieve?
Ook hierover zijn de meningen verdeeld. Er zijn partijen die dit beamen, maar ander partijen vragen zich af of de reuring en levendigheid voldoende opweegt tegen de ervaren overlast.

4.4 Toekomstbeeld

We hebben de gesproken partijen gevraagd naar het meest ideale toekomstbeeld voor ITGWO (qua omvang, locatie, duur, aantal bezoekers en data van het evenement)? De meest genoemde antwoorden hebben we onderverdeeld in verschillende onderwerpen.

Omvang
- De partijen zijn het erover eens dat het maximale aantal bezoekers is bereikt voor het festival. De leefbaarheid is in het geding en partijen zien geen ruimte voor groei qua aantallen bezoekers en oppervlakte. ITGWO ontvangt de laatste edities 6.000 gasten. Daarnaast zijn ongeveer 880 vrijwilligers actief rondom ITGWO, waaronder een bouwploeg, showploeg en breekploeg. Dat zijn voornamelijk mensen van buiten het eiland en veelal studenten. Tot slot zijn er nog artiesten en de organisatie zelf. De bezoekersaantallen worden als hoog ervaren en de afgelopen edities als druk, bijvoorbeeld door de drukte op de boot.

- De drukte wordt deels ook toegeschreven aan het grote aantal (nieuwe) vrijwilligers die bij het evenement betrokken zijn. Een deel van de vrijwilligers lijkt onvoldoende bekend met het eiland, de kwetsbaarheid van de natuur en afspraken die zijn gemaakt om eventuele overlast gedurende de op- en afbouwfase van ITGWO te beperken.
- De organiserende partijen geven aan dat een kleiner festival of minder locaties niet rendabel is. Dan wordt de organisatie té afhankelijk van subsidies en dat willen ze niet.
- Een aantal partijen ziet liever een kleiner festival qua aantal bezoekers en betrokkenen. Dat kan in de vorm van kunnen minder bezoekers of minder vrijwilligers zijn. Bijvoorbeeld een maximum van rond de 3.500 personen, zodat het past op de kampeerterreinen en meer een kampeerfestival wordt.

Locaties

- Een aantal partijen geeft aan dat men het aantal locaties graag wil beperken (bijvoorbeeld tot maximaal vijf locaties), hierdoor ontstaat er minder organisatielast en vervoersbewegingen. De organisatie geeft echter aan dit niet wenselijk te vinden, in verband met de uitstraling en insteek van het evenement.
- De wens bestaat bij meerdere partijen om meer te organiseren in de kern/ het dorp, om meer profijt te genereren voor de ondernemers. Veel partijen vinden het jammer dat het rustig is in het dorp gedurende het evenement. Daardoor sluiten winkels en horeca de deuren. Oerol kan hiervoor als voorbeeld dienen. De vorm moet passend zijn bij de locatie, dus geen grote muziekpodia, maar bijvoorbeeld wel kunstvormen.
- Op dit moment speelt alles zich af rond het festivalterrein waar mensen ook eten en drinken. De wens bestaat om de locaties meer te spreiden, door meer gasten naar bestaande horeca te trekken. En op deze manier meer ondernemers te laten profiteren van het festival.
- Wat betreft de veiligheid zijn er veel mensen op een klein oppervlak, geïnterviewden maken zich zorgen of er voldoende toegankelijkheid is voor hulpdiensten bij incidenten.

Datum

- De datum van het evenement is een groot discussiepunt onder de gesproken partijen. De meerderheid geeft aan het festival liever later in het seizoen te zien aangezien het in de huidige periode al druk is op het eiland en het initiële idee van het festival was om seizoensverlenging te creëren. Een editie na de schoolvakanties of buiten het hoogseizoen zou meer profijt opleveren voor de ondernemers (medio of eind september of in het voorjaar). De accommodaties worden ook zonder het festival wel geboekt.
- Echter geven de organiserende partijen aan dat de datum niet ter discussie staat. Zij zijn afhankelijk van vrijwilligers en dat zijn veelal studenten. Als het festival buiten de schoolvakanties wordt georganiseerd dan verwachten ze minder studenten aan zich te kunnen binden, zij moeten dan weer richting school. Daarnaast lukt het de camping dan niet om het rond te krijgen qua personeel en is het parkeerterrein niet beschikbaar.
- De impact op de natuur is eind augustus / september het minst groot, dus wat dat betreft is de huidige periode waarin het festival wordt georganiseerd goed. In het naseizoen of voorseizoen is de impact op de natuur groter. Maar de maatschappelijke effecten moeten hierin ook worden meegenomen. Mocht de publieke opinie een ander moment geschikter vinden, moet dit ook worden meegenomen in deze overweging.

Spin-off evenement / betrokkenheid ondernemers

- Het profijt voor ondernemers is heel verschillend, zo zijn er partijen die veel profijt hebben van het festival, maar er zijn er ook veel die graag meer lokale betrokkenheid en profijt zien. De organisatie probeert echter waar mogelijk lokale diensten in te huren, zoals de lokale loonwerkers en aannemers.
- Een aantal ondernemers geven aan dat ze gedurende het ITGWO weekend minder restaurant- en baromzet behalen. Dit zijn ondernemers in het buitengebied maar ook ondernemers in het dorp, in de avonden is het daar rustig. Ook zijn winkels en horeca gesloten omdat het te rustig is.
- Veel verblijfsaccommodaties zitten vol. De prijzen liggen dan een stuk hoger, waardoor sommige ondernemers extra geld verdienen met de kamerverhuur.

- De wens bestaat vanuit een aantal partijen om het meer een kampeerfestival te laten worden (minder bezoekers die allemaal op de camping kunnen verblijven) dit past goed bij de gewenste schaalgrootte. Woningen zijn in deze periode al verhuurd en hotels ook. De camping is van 1 april tot de zomer open, maar zit pas in de zomer vol. In september zit deze veel minder vol.
- Geopperd wordt om meer betrokkenheid te creëren met Vlielandse ondernemers, zoals foodtrucs laten bemannen door Vlielandse horeca. Of door dinermogelijkheden op het festival minder uitgebreid aan te bieden.
- Er wordt gepleit voor vrije ruimte in de programmering, waarbij bezoekers het eiland (en met name het dorp) kunnen verkennen, zodat ondernemers meer kunnen profiteren van het evenement. De partijen geven echter ook aan dat het aan de ondernemers zelf is om slim in te spelen op het evenement.
- Meerdere partijen geven aan dat veel ondernemers naar de korte termijn kijken (minder omzet), terwijl het festival op lange termijn meer brengt zoals herhaalbezoek en gasten die langer verblijven.

Overig

- De duur van het festival, is op deze manier prima, hierover zijn de geïnterviewden het eens.
- Gesprekspartners geven aan het graag bij één festival per jaar te houden, wellicht kunnen er gedurende het jaar extra activiteiten worden ondernomen.
- Qua verbeteringen geven de organiserende partijen aan dat het meeste al is gedaan. Er kan misschien nog 10% worden verbeterd, maar dan is de rek er wel uit.
- De wens wordt geuit om minder luide versterking in te zetten bij de muziek.
- Het efficiënter maken van de op- en afbouwtijd zodat er minder verkeersbewegingen zijn, zou zorgen voor meer draagvlak.
- De wens is er om minder trucs en vrachtwagens op het eiland toe te laten, of energievriendelijker materiaal inzetten.
- Meer fiets parkeerplekken zijn gewenst, zodat de druk verspreid wordt.
- Betrokken vrijwilligers moeten goed worden geïnformeerd over het eiland, de kwetsbaarheid van de omgeving waarin het festival wordt georganiseerd, gemaakte afspraken om de impact zo veel als mogelijk te beperken, waarom iets wel en niet kan.

4.5 Communicatie

- Het merendeel van de partijen geeft aan dat de organisatie veel doet om inwoners zo goed mogelijk te informeren over het festival, via huis- aan huis brieven, vragenuurtjes en rondleidingen backstage. Een aantal partijen erkennen dat een festival van deze omvang altijd gepaard zal blijven gaan met overlast.
- Gesproken partijen geven aan dat richting de ondernemers goed wordt gecommuniceerd, er is ruimte voor iedereen om hun mening te delen. Er wordt wat gedaan met de feedback. De organisatie gaat de gesprekken open in, maar beloftes worden niet altijd waargemaakt. De ondernemers moeten er soms zelf achteraan. Communicatie met de organisatie is de laatste jaren wel beter geworden.
- Partijen geven aan dat het belangrijk is om te luisteren naar ontevreden eilanders.
- Verschillende partijen vinden het belangrijk om te kijken hoe ze (de partijen en het festival) elkaar kunnen versterken, communicatie is hierin belangrijk. Zoals in een vroeg stadium betrokken worden bij plannen of ideeën. En met elkaar in gesprek te blijven, op deze manier komt er wederzijds begrip.

4.6 Verwachting richting gemeente

De partijen vinden het belangrijk dat de gemeente transparantie biedt op basis waarvan ze besluiten nemen. De gemeente moet beter kunnen handhaven. Het is belangrijk dat de negatieve geluiden serieus worden genomen, dus het organiseren van evaluaties (zoals de huidige evaluatie) vanuit de gemeente is belangrijk. De gemeente geeft de vergunning af en geeft subsidie, en kan dus

sturender zijn (bijvoorbeeld in het tijdstip) en toetsen. De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid.

4.7 Vervolgonderzoek

- Partijen uiten de wens om onderzoek te doen naar herhaalbezoek door ITGWO. Het is belangrijk om te meten of gasten die op het festival zijn geweest, terugkeren. Bijvoorbeeld door een enquête uit te zetten onder de bezoekers op de boot[6].
- Een andere wens die wordt geuit is een ondernemersonderzoek, een economisch onderzoek. Belangrijk om de totale economische impact van het festival inzichtelijk maken. Wat levert het op? Het is belangrijk om dit te onderbouwen met cijfers[7].

[6] Dit wordt ook meegenomen in het gastenonderzoek, maar dit betreft vaak een kleine steekproef.

[7] In 2015 is al eens een onderzoek van Hendrik Beerda uitgevoerd over dit onderwerp.

Bijlage 1 Achtergrond data

In deze bijlage staat aanvullende informatie bij het inwonersonderzoek, namelijk enkele uitkomsten in tabelvorm, aanvullend op hoofdstuk 3.

Vraag 3. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? Volledige antwoorden, exclusief 'Weet ik niet/Geen antwoord. N=281

	Helemaal eens	Eens	Neutraal	Oneens	Helemaal oneens	Totaal
ITGWO zorgt voor levendigheid en reuring	36%	33%	11%	12%	8%	100%
ITGWO zorgt voor een grotere bekendheid van Vlieland bij potentiële bezoekers	30%	28%	13%	18%	11%	100%
ITGWO zorgt voor culturele verrijking, o.a. voor de Vlielandse jeugd en kinderen	30%	23%	17%	15%	15%	100%
Ik ben er trots op dat ITGWO op Vlieland plaatsvindt	31%	19%	14%	16%	20%	100%
ITGWO hoort bij Vlieland	22%	25%	11%	17%	25%	100%
ITGWO draagt bij aan de lokale economie	13%	28%	13%	19%	26%	100%
Ik heb er profijt van dat ITGWO op Vlieland georganiseerd wordt	18%	15%	15%	16%	36%	100%

Deze tabel bevat de volledige antwoorden op de stellingen, ter ondersteuning van de figuur in hoofdstuk 3.

Bijlage 2 Vragenlijst inwonersonderzoek

Hieronder volgt de vragenlijst zoals respondenten deze hebben ingevuld.
Verplichte vragen worden kenbaar gemaakt met een *.

Pagina #1 Inleiding

Beste inwoner van Vlieland,

Wij zijn erg benieuwd hoe u als inwoner denkt over het evenement Into The Great Wide Open (ITGWO). Dit meerdaagse festival wordt ieder jaar eind augustus / begin september georganiseerd op Vlieland. Wat merkt u van het evenement en hoe ervaart u dat? Ook als u het evenement zélf niet bezoekt, is uw mening waardevol!

De gemeente Vlieland is benieuwd naar uw mening. Hoewel de gemeente zelf niet de organisator van het evenement is, wil zij als vergunningverlener graag meer inzicht krijgen in het effect van ITGWO, zodat zij goede kaders kan stellen en daar wellicht het evenementenbeleid op kan aanpassen.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 10 minuten en de antwoorden worden anoniem verwerkt.

Namens de gemeente Vlieland, alvast hartelijk bedankt voor uw deelname.

Pagina #2

2.1. In welke straat woont u?
Deze vragenlijst is enkel bedoeld voor bewoners van Vlieland. Wij vragen uw straatnaam om te verifiëren dat u een bewoner bent van Vlieland.
[Open vraag]

Pagina #3 Into The Great Wide Open

* 3.1. Heeft u het evenement Into The Great Wide Open (ITGWO) wel eens bezocht?
  - o Ja, de afgelopen editie
  - o Ja, eerdere editie(s)
  - o Nee, niet bezocht

Pagina #4

* 4.1. Hoe tevreden bent u over het evenement ITGWO in het algemeen?
  - o Heel tevreden
  - o Tevreden
  - o Neutraal
  - o Ontevreden
  - o Heel ontevreden
  - o Weet ik niet/Geen antwoord

Pagina #5

* 5.1. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Helemaal eens	Eens	Neutraal	Oneens	Helemaal oneens	Weet ik niet/geen antwoord
ITGWO zorgt voor levendigheid en reuring						
ITGWO draagt bij aan de lokale economie						
ITGWO zorgt voor een grotere bekendheid van Vlieland bij potentiële bezoekers						
ITGWO hoort bij Vlieland						
ITGWO zorgt voor culturele verrijking, o.a. voor de Vlielandse jeugd en kinderen						
Ik ben er trots op dat ITGWO op Vlieland plaatsvindt						
Ik heb er profijt van dat ITGWO op Vlieland georganiseerd wordt						

5.2. Wilt u uw antwoord(en) toelichten?
[Open vraag]

Pagina #6

6.1. Buiten het festival initieert ITGWO ook sociaal-maatschappelijke projecten op het eiland. Voorbeelden hiervan zijn het maken van de Kolderkrant met leerlingen van De Jutter, het waterpunt aan de Kampweg bij het Sportveld, Natuurspeeltuin Stout Konijn, het bouwen van het zonnepark met lab Vlieland en De Waterroute. Maar ook makerskampen voor artiesten die muziek opnemen op Vlieland (zoals S10 en Froukje). Daarnaast werkt ITGWO aan de plannen voor de verbouwing in de Noordwester en draagt programma ideeën en plannen aan voor in het Trompshuys en Studio Betzy.

* 6.2. In hoeverre bent u bekend met deze projecten?
  - o Ik ben hier bekend mee
  - o Ik ben hier deels bekend mee
  - o Ik ben hier niet bekend mee

Pagina #7

* 7.1. Evenementen kunnen voor overlast zorgen. Geef voor de volgende aspecten aan of u zélf overlast ervaarde tijdens en rondom ITGWO

	Geen overlast	Beetje overlast	Veel overlast	Weet ik niet/Geen mening
Op- en afbouw werkzaamheden				
Geluidsniveau				
Verkeer op het eiland				
Drukte op de boot				
Parkeermogelijkheden				
Bezoekers				

- ☐ Anders, namelijk...

7.2. Geef alstublieft een toelichting: **wat** merkt u?
[Open vraag]

7.3. Geef alstublieft een toelichting: **waar** merkt u dit?
[Open vraag]

7.4. Geef alstublieft een toelichting: **wanneer** merkt u dit?
[Open vraag]

Pagina #8

* 8.1. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Helemaal eens	Eens	Neutraal	Oneens	Helemaal oneens	Weet ik niet/Geen antwoord
Tijdens ITGWO voel ik mij niet meer thuis op het eiland (het heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid)						
Ik maak me zorgen dat er door ITGWO schade optreedt aan de natuur (zoals verstoring van dieren, vervuiling van natuur)						

* 8.2. Ervaart u nog andere effecten tijdens of rondom ITGWO?
  - o Nee
  - o Ja, namelijk...

Pagina #9

9.1. De gemeente Vlieland is benieuwd naar uw mening. Hoewel de gemeente zelf niet de organisator van het evenement is, wil zij als vergunningverlener graag meer inzicht krijgen in het effect van ITGWO, zodat zij goede kaders kan stellen en daar wellicht het evenementenbeleid op kan aanpassen.

* 9.2. Mijn ideale ITGWO duurt...
  - o Meer dagen
  - o Gelijkblijvend aantal dagen
  - o Minder dagen
  - o Weet ik niet/Geen antwoord

* 9.3. Mijn ideale ITGWO biedt plaats voor...
De afgelopen editie van ITGWO trok 7.000 bezoekers.

  - o Meer bezoekers
  - o Gelijkblijvend aantal bezoekers
  - o Minder bezoekers
  - o Weet ik niet/Geen antwoord

* 9.4. Mijn ideale ITGWO...
  - o Vindt vaker dan eens per jaar plaats
  - o Vindt één keer per jaar plaats
  - o Vindt helemaal niet plaats
  - o Weet ik niet / Geen antwoord

* 9.5. Mijn ideale ITGWO wordt georganiseerd...
  - o Eerder in het jaar
  - o Op hetzelfde moment als nu
  - o Later in het jaar
  - o Weet ik niet/Geen antwoord

9.6. Wilt u uw antwoord(en) toelichten?
[Open vraag]

* 9.7. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stelling? De voordelen van ITGWO wegen op tegen de nadelen.
- o Helemaal eens
- o Eens
- o Neutraal
- o Oneens
- o Helemaal oneens
- o Weet ik niet/Geen mening

Toelichting: …

Pagina #10

* 10.1. Op welke manieren bent u vooraf geïnformeerd over ITGWO? Meerdere antwoorden mogelijk.
- ☐ Brief van de gemeente
- ☐ Brief van de organisatie van het evenement
- ☐ Huis aan huis krant
- ☐ Gehoord van andere personen
- ☐ Website van de gemeente
- ☐ Website van het evenement
- ☐ Via social media van het evenement
- ☐ Via social media van andere personen of kanalen
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk…
- o Ik ben niet vooraf geïnformeerd

* 10.2. Heeft u wel eens contact gezocht met de organisatie van ITGWO met vragen of ideeën over het evenement? Kies het antwoord dat het best bij u past.
- o Ja, dat heb ik gedaan of geprobeerd
- o Nee, ik had wel vragen of ideeën maar wist niet hoe of met wie ik contact kon opnemen
- o Nee, niet van toepassing

* 10.3. Hoe tevreden bent u over dit contact?
- o Heel tevreden
- o Tevreden
- o Neutraal
- o Ontevreden
- o Heel ontevreden
- o Weet ik niet/Geen antwoord

Pagina #11 Afronding vragenlijst

11.1. Wat is uw leeftijd?
… jaar oud

* 11.2. Wat is het meest op u van toepassing? Ik ben…
- o Scholier of student
- o In loondienst
- o ZZP-er of Ondernemer
- o Met pensioen
- o Huisman/-vrouw
- o Geen antwoord
- o Anders, namelijk...

11.3. Heeft u nog opmerkingen, suggesties of tips voor de onderzoekers en de gemeente, als het gaat om ITGWO?
[Open vraag]

Bijlage 3 Overzicht van geïnterviewde partijen

De volgende organisaties en/of personen hebben wij gesproken in het kader van dit onderzoek.

	Partij
1.	Organisatie Into The Great Wide Open
2.	Staatsbosbeheer
3.	De OVV (ondernemersvereniging)
4.	VVV Vlieland
5.	De TPV (toeristisch platform Vlieland)
6.	De SRV
7.	De Jutter
8.	Jongeren/jeugd